

SMERNICA

ŠKOLSKÝ PORIADOK

Platnosť od: 01. 09. 2025

Vypracoval: Školský podporný tím

Schválila: Ing. Lenka Jancíková

Školský poriadok bol prerokovaný a schválený pedagogickou radou, radou školy dňa 23. 06. 2025 a nadobúda účinnosť dňom **01. 09. 2025**.

Obsah

Preambula	3
1. Práva žiakov.....	3
2. Povinnosti žiakov	5
2.1 Všeobecné povinnosti žiaka:	5
2.2 Pravidlá a zákazy niektorých činností pre žiaka počas vyučovania	5
2.3 Správanie žiakov počas vyučovania	6
2.4 Povinnosti týždenníkov	7
3. Dochádzka žiakov do školy.....	7
3.1 Účasť žiakov na teoretickom vyučovaní a odbornom výcviku	7
3.2 Riešenie absencie žiaka	8
3.3 Postup pri neospravedlnenej absencii školopovinných žiakov.....	10
<i>Metodický návod MPSVaR SR a Ministerstva školstva SR na zabezpečenie aplikácie ustanovenia § 18 ods.2 zákona č.281/2002 Z.z. o prídavku na dieťa a o príspevku k prídavku na dieťa v znení zákona č.658/2002 Z.z. (zanedbávanie povinnej školskej dochádzky), Zákon č.245/2008 Z.z.,§ 21, 22.</i>	10
3.4 Zanechanie štúdia	10
3.5 Individuálny učebný plán	11
4. Hodnotenie a klasifikácia	11
5. Opatrenia vo výchove a klasifikácia správania žiakov.....	12
5.1 Postup riešenia porušovania Školského poriadku žiakmi:.....	12
5.2 Opatrenia vo výchove.....	13
5.3 Klasifikácia správania.....	15
6. RODIČIA A ŠKOLA	16
6.1 Práva rodičov.....	16
6.2 Povinnosti rodičov vo vzťahu k škole	16
7. PRÁVA A POVINNOSTI PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV	16
7. 1 Práva pedagogických zamestnancov	16
7.2 Povinnosti pedagogických zamestnancov	17
Prílohy:	19
Katalóg ľudských práv v Strednej odbornej škole priemyselných technológií Púchov	19
Organizácie týkajúce sa ochrany ľudských práv pôsobiace na území Slovenskej republiky:.....	21
Národný plán výchovy k ľudským právam	21
Publikácie a vzdelávacie médiá zaoberajúce sa problematikou	22
Hodnotenie a klasifikácia žiakov stredných škôl.....	23
Článok I. Všeobecná časť, autorstvo smernice.....	39
Článok II. Úvodné ustanovenie	40
Článok III. Základné ustanovenia.....	40
Článok IV. Prevencia šikanovania.....	42
Článok V. Preverovanie podozrenia zo šikanovania	44
Článok VI. Opatrenia na riešenie šikanovania a nápravu jeho dôsledkov	45
Článok VII. Spolupráca so zákonným zástupcom a školou	46

Článok VIII. Záverečné ustanovenie	46
Článok IX. Účinnosť	47

PREAMBULA

Stredná odborná škola priemyselných technológií, I. Krasku 491, Púchov je strednou školou, ktorú si žiak zvolil dobrovoľne, a preto je povinný riadiť sa jej pravidlami a školským poriadkom.

V záujme naplnenia práva na vzdelanie škola zabezpečuje organizáciu života žiakov počas vyučovania a podmienky pre optimálne medziľudské vzťahy tak, aby čas strávený v škole bol efektívne využitý z hľadiska vzdelávania a mimoškolskej činnosti a aby bol aj časom príjemne stráveným rovnako žiakmi ako aj učiteľmi.

Škola bude dôsledne dodržiavať Deklaráciu práv dieťaťa, Listinu základných práv a slobôd, Národný plán výchovy k ľudským právam na roky, (viď príloha: Katalóg ľudských práv v Strednej odbornej škole priemyselných technológií Púchov) a iné platné dokumenty vo vzťahu k žiakom, učiteľom a ostatným pedagogickým a nepedagogickým zamestnancom.

Školský poriadok Strednej odbornej školy priemyselných technológií Púchov vychádza z platných právnych dokumentov:

- Všeobecná deklarácia ľudských práv
- Dohovor o právach dieťaťa prijatý Valným zhromaždením Spojených národov dňa 20.11. 1989
- Sprievodca školským rokom 2024-2025
- Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike
- Koncepcia boja proti radikalizmu a extrémizmu do roku 2025
- Stratégia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti
- Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov
- Novely zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 317/2009 z 24.júna 2009 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 224/2022 Z. z. o strednej škole (účinnosť od 1. 7. 2022)
Zákon č.324/2012 Z.z. o odbornom vzdelávaní, Zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch č.138/2019 Z.z., o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška MŠ SR č. 318/2008 o ukončovaní štúdia na stredných školách, v znení neskorších predpisov
- Metodický pokyn č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl v znení neskorších predpisov
- Akčný plán riešenia šikanovania v školách a školských zariadeniach na roky 2024-2025
- Pracovný poriadok pre pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov škôl a školských zariadení, vydaný MŠ SR, platný od 15.6. 2010
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030
- Metodické usmernenie k povinnej školskej dochádzke – vzdelávanie cudzincov (aktualizované 6.7.2021)
- Národná stratégia kybernetickej bezpečnosti na roky 2021-2025

1. PRÁVA ŽIAKOV

Žiak má právo:

- na rovnoprávny prístup ku vzdelávaniu, ktoré je bezplatné a v materinskom jazyku,
- na vyjadrenie svojho názoru, na slobodu prejavu, táto sloboda nie je absolútna – nemožno tolerovať prejavy rasovej, národnostnej či inej neznášanlivosti, diskriminácie, xenofóbie a antisemitizmu, agresivitu, vulgárne správanie, vyjadrovanie názorov formou poškodzovania školského majetku (sprejerstvo, vandalizmus),
- na kritiku a podávanie návrhov na zlepšenie činnosti a života školy,

- prerušiť štúdium za podmienky, že splnil povinnú školskú dochádzku, maximálne však na 3 roky,
- zanechať štúdium, ak splnil povinnú školskú dochádzku, ak nie je plnoletý, tak môže zanechať štúdium len so súhlasom zákonného zástupcu,
- na oddych počas prestávok v plnom časovom rozsahu určenom rozvrhom hodín,
- na úctu k jeho vierovyznaniu, svetonázoru, národnostnej a etnickej príslušnosti,
- na ochranu súkromia, cti a povesti,
- na úctu k svojej osobe a na zabezpečenie ochrany proti fyzickému, psychickému a sexuálnemu násiliu,
- využívať všetky zariadenia školy v súlade s náplňou študovaného odboru,
- na výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom prostredí,
- na organizáciu výchovy a vzdelávania primeranú jeho zdravotnému stavu a v súlade so zásadami psychohygieny,
- na bezplatné zapožičiavanie učebníc a učebných textov na povinné vyučovacie predmety,
- na informácie týkajúce sa jeho osoby a jeho výchovno-vzdelávacích výsledkov,
- na objektívne hodnotenie,
- poznať kritériá hodnotenia a klasifikácie v jednotlivých vyučovacích predmetoch,
- na zdôvodnenie klasifikácie a analýzu chýb v písomných prácach a grafických úlohách,
- byť informovaný o výsledku písomnej skúšky najneskôr dva týždne od jej realizácie,
- na individuálne vzdelávanie za podmienok stanovených Zákom č. 245/2008 Z. z. /školský zákon/ § 24 a podľa novely spomínaného zákona,
- resp. jeho zákonný zástupca, požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie v prípade, že má pochybnosti o objektívnosti alebo správnosti klasifikácie svojho prospechu na polroku alebo na konci školského roka; termín skúšky i zloženie komisie určuje riaditeľ školy,
- na požiadanie športového klubu alebo kultúrneho zariadenia môže riaditeľ školy povoliť žiakovi účasť na súťažiach a sústreďeniach počas školského roka,
- využiť pomoc výchovného poradcu a koordinátora primárnej prevencie drogových závislostí so zárukou diskretnosti,
- žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami má právo na výchovu a vzdelávanie podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú jeho potrebám a na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré túto výchovu a vzdelávanie umožňujú v zmysle § 2, písm.s), Zákona č. 245/2008 a platnej legislatívy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- z dôvodu oprávneného uplatnenia svojich práv nebude žiak sankcionovaný,
- **na mlčanlivosť a diskretnosť o jeho zdravotnom stave, momentálnom rodinnom rozporení a o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa učitelia dozvedeli pri výkone svojho povolania.**
- **Žiaci majú právo:**
- utvoriť si orgán triednej samosprávy s možnosťou aktívneho a otvoreného dialógu s triednym učiteľom a vedením školy,
- zriaďiť si svoj orgán študentskej rady a jeho prostredníctvom vstupovať do dialógu s vedením školy, vyjadrovať svoje názory a návrhy na zlepšenie činnosti a života školy,
- **študentská rada má právo stanoviť svojho zástupcu do rady školy.**

Školský podporný tím ako odborná pomoc pre všetkých žiakov školy

Škola v súlade so Zákom č. 138/2019 Z. z. disponuje Školským podporným tímom, ktorý zabezpečuje, že miera spolupráce a systémového nastavenia jednotlivých aktérov vzdelávania v rámci multidisciplinárneho prístupu je v inkluzívnom prístupe dostupná všetkým žiakom školy.

ŠPT pracuje v súlade s **Transformáciou systému poradenstva a prevencie**.

Školský podporný tím predstavuje v súlade s § 84a zákona 138/2019 Z. z. spolupracujúcu skupinu ľudí zostavenú z odborných a pedagogických zamestnancov školy, ktorí sa aktívne podieľajú na tvorbe rešpektujúcej kultúry školy ako učiacej sa organizácie. ŠPT pracuje nielen s deťmi, ale aj s učiteľmi a rodičmi a ich komunitou v rámci trojstupňovej pomoci, ktorá je súčasťou piatich úrovní podpory v systéme poradenstva a prevencie:

Prevencia a podpora – ide o bežnú prácu a podporu zo strany triednych učiteľov alebo predmetových učiteľov s podporou pedagogických asistentov na hodine, cez prestávky i v mimoškolskej činnosti, ale aj riešenie

výchovných a vzdelávacích problémov triednymi učiteľmi a bežnú komunikáciu s rodičmi. Centrom tejto úrovne je rodič, triedny učiteľ, pedagogický asistent a rovesníci, ako najdôležitejšie školské vzťahové osoby okolo žiaka.

Cielená intervencia a pomoc žiakom v riziku: žiakom ohrozeným neúspechom alebo emočnými ťažkosťami poskytujeme špecifickú podporu. Podľa typu problému na tejto úrovni zasahujú jednotliví členovia ŠPT s využitím rôznych dostupných foriem cielenej individuálnej, alebo skupinovej intervencie a podpory, ako napríklad sprevádzanie, poradenstvo, terapia, reedukácia, psychoedukácia a pod., ktoré realizujú so žiakmi v škole.

Školský podporný team pracuje v zložení: školská špeciálna pedagogička, sociálna pedagogička, dve asistentky učiteľa.

2. POVINNOSTI ŽIAKOV

2.1 Všeobecné povinnosti žiaka:

- žiak je zdvorilý, slušný, správa sa úctivo ku všetkým učiteľom, majstrom OV a ostatným zamestnancom školy, k spolužiakom je priateľský a taktný,
- žiak dbá o dobré meno školy,
- žiak zdraví zreteľne všetkých pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy,
- žiak neobmedzuje svojim konaním práva ostatných osôb zúčastňujúcich sa výchovy a vzdelávania,
- žiak je povinný rešpektovať pokyny zamestnancov školy, ktoré sú v súlade s vnútornými predpismi školy a dobrými mravmi,
- žiak je povinný oboznámiť sa so školským poriadkom a dodržiavať ho vo všetkých jeho aspektoch,
- informovať školu o dôležitých okolnostiach a svojom zdravotnom stave.

2.2 Pravidlá a zákazy niektorých činností pre žiaka počas vyučovania

- žiak denne nastupuje do školy podľa rozvrhu hodín a osvojuje si vedomosti a zručnosti v rozsahu stanovenom učebnými osnovami, nosí na vyučovacie hodiny učebnice, zošity, písacie potreby a ostatné pomôcky podľa pokynov učiteľa,
- pri príchode do školy sa žiak na určenom mieste elektronicky prihlási a pri odchode odhlási, prezue sa do prezuviek, obuv si odloží do skrinky na chodbe,
- žiakom sa prísne zakazuje prihlasovať, alebo odhlasovať svojich spolužiakov, porušenie tohto zákazu sa považuje za závažný priestupok a klasifikuje sa zníženou známku zo správania.
- na vyučovanie žiak prichádza včas, účelne a vkusne oblečený a dbá o osobnú hygienu,
- žiak denne nosí so sebou osobné doklady,
- žiak dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a protipožiarne predpisy v triedach, odborných učebniach a na odbornom výcviku, **v odborných učebniach informatiky a výpočtovej techniky ja zakázaná konzumácia jedál a nápojov,**
- žiakom je zakázané hrať počas vyučovania kartové hry, prípadne iné hazardné hry,**
- žiak chráni a šetrí školský majetok (v triede, na dielňach, na chodbách, v šatniach, v sociálnych zariadeniach), šetrne zaobchádza so školskými učebnicami, nepíše do nich poznámky, udržiava v poriadku svoje pracovisko, dbá o poriadok a čistotu v celom areáli školy, zabezpečuje separovanie odpadu v škole, šetrí elektrickou energiou a vodou,
- v prípade úmyselného alebo neúmyselného poškodenia majetku školy musí žiak vzniknutú škodu uhradiť v celom rozsahu,
- žiakom sa prísne zakazuje v škole, v školských dielňach i v celom areáli školy ako aj na vysunutých pracoviskách počas praxe a odborného výcviku fajčiť v súlade s §7, zák. č.377/2004, používať elektronické cigarety, piť alkoholické nápoje, nealkoholické pivo, energetické nápoje, požívať omamné látky, vrátane žuvacieho tabaku. Žiakom sa zakazuje nosiť do školy a na školské podujatia alkohol, drogy a iné omamné látky tiež ich prechovávať a užívať.**

Nerešpektovanie týchto zákazov sa považuje za hrubé porušenie školského poriadku. Po ich porušení bude žiakovi udelené výchovné opatrenie a znížená známka zo správania. Za prechovávanie alebo podnecovanie k užívaniu drog bude žiak vylúčený zo štúdia. V prípade odôvodneného podozrenia zo strany školy, že sa u žiaka jedná o závažnú otravu alkoholom, alebo nelegálnou drogou, zabezpečí škola

prvú pomoc a neodkladne informuje zákonného zástupcu žiaka a príslušný útvar policajného zboru. Ďalšie riešenie zdravotného stavu preberajú zdravotnícki pracovníci, ktorí disponujú prostriedkami na zisťovanie požitia návykovej látky.

„Ak žiak svojím správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie ostatných žiakov, ostatných účastníkov výchovy a vzdelávania, alebo narúša výchovu a vzdelávanie do takej miery, že znemožňuje ostatným účastníkom výchovy a vzdelávania vzdelávanie, riaditeľ školy môže použiť ochranné opatrenie, ktorým je okamžité vylúčenie žiaka z výchovy a vzdelávania, umiestnením žiaka do samostatnej miestnosti za prítomnosti pedagogického zamestnanca. Riaditeľ školy bezodkladne privolá zákonného zástupcu žiaka, zdravotnú pomoc a policajný zbor.“ (§ 58 ods. 3 Zákona č.245/2008 Z.z.)

- k) žiak nesmie nosiť do školy nebezpečné predmety ohrozujúce jeho zdravie a zdravie spolužiakov, šperky, cenné predmety, elektroniku, elektrické spotrebiče a väčšie sumy peňazí. Za ich stratu škola nezodpovedá,
- l) **žiakovi nie je dovolené mať počas vyučovania zapnutý mobilný telefón, nabíjať si ho v triede, alebo odbornej učebni, ani manipulovať s ním - v opačnom prípade môže učiteľ telefón zadržať a vydať ho len zákonnému zástupcovi žiaka,**
- m) **žiakom je prísne zakázané mať na hodine v ušiach slúchadlá, používať smart hodinky – aj tieto zariadenia môže učiteľ žiakovi zadržať a vydať ich len zákonnému zástupcovi,**
- n) žiak môže používať vlastné externé pamäťové médiá len so súhlasom vyučujúceho,
- o) **pri práci so školským počítačom je žiakovi zakázané vyhľadávať a otvárať stránky s pornografickou tematikou, sociálnymi sieťami, webové stránky, ktoré vedú k rasovej, národnostnej, či inej neznášanlivosti a stránky s prejavmi fašizmu, extrémizmu a terorizmu,**
- p) žiak nahlási včas svojmu triednemu učiteľovi akúkoľvek zmenu bydliska a adresu rodičov či iné závažné údaje a skutočnosti týkajúce sa jeho osoby,
- q) žiak je povinný všetky odkladné povinnosti vybavovať v mimovyučovacom čase alebo v čase, ktorý najmenej nepriaznivo ovplyvňuje jeho vzdelávací proces,
- r) v prípade ochorenia na infekčnú chorobu žiak môže nastúpiť do školy iba so súhlasom lekára; o chorobe informuje triedneho učiteľa písomnou formou s priloženým dokladom od lekára,
- s) na podujatiach poriadaných školou sa žiak správa disciplinovane a slušne a rešpektuje všetky bezpečnostné predpisy; svojím správaním a vystupovaním na verejnosti dbá o dobré meno školy,
- t) ak sa neplnoletý žiak nemôže zúčastniť na vyučovaní pre dôvody vopred známe, požiada rodič alebo iný zákonný zástupca žiaka triedneho učiteľa, alebo majstra odbornej výchovy o uvoľnenie z vyučovania; ak je žiak ubytovaný v domove mládeže, upovedomí o tom vychovávateľa.

2.3 Správanie žiakov počas vyučovania

1. Pred začiatkom praktického vyučovania sú žiaci povinní prezliecť sa do pracovných odevov, obuť si pracovnú obuv a uložiť svoje osobné veci v pridelených skrinkách. Po príchode do školy a na odborný výcvik sa žiaci riadia pokynmi učiteľa, alebo majstra odbornej výchovy.
2. Na teoretickom aj praktickom vyučovaní po zazvonení žiaci zaujmú svoje miesta a pripravujú si všetky učebné potreby na vyučovaciu hodinu.
3. Počas vyučovania sú žiaci povinní správať sa disciplinovane, plniť pokyny učiteľov a majstrov odbornej výchovy, nevyrušovať a pracovať samostatne alebo podľa pokynov učiteľa.
4. **Žiakom je zakázané opúšťať areál školy počas vyučovania vrátane prestávok, v dielni odbornej výchovy sa môžu zdržovať len na miestach určených majstrom odbornej výchovy. Potrebný odchod žiaka zo školy môže povoliť triedny učiteľ, v prípade jeho neprítomnosti učiteľ daného predmetu, zástupca riaditeľa, alebo majster odbornej výchovy. Ak aj napriek tomuto zákazu žiak areál školy opustí – peši, na bicykli, alebo autom, koná tak na vlastné riziko – škola nebude niesť zodpovednosť za prípadné zranenie žiaka, alebo poškodenie majetku.**

5. **Dospelí študenti, ktorí prichádzajú do školy autom sú povinní pri príchode na parkovisko a odchode z neho dodržiavať dopravno-bezpečnostné predpisy, hlavne primeranú rýchlosť tak, aby nedošlo k ohrozeniu žiakov a zamestnancov školy a škodám na majetku.**
6. Cez prestávky žiak môže oddychovať podľa vlastného uváženia a potreby v areáli školy, pričom musí dbať o svoju bezpečnosť i bezpečnosť spolužiakov, čistotu a poriadok v učebni, v sociálnych zariadeniach i na chodbe.
7. **Žiak sa správa tak, aby jeho činnosť nebola v rozpore so školským poriadkom, nešikanuje druhých ani vo forme kyberšikany, nevyvíja na iných žiadny druh násilia ako je agresivita, fyzické násilie. V prípade odhalenia šikanovania, kyberšikanovania na škole sa postupuje v súlade so Smernicou k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov / Dodatok č. 3, Smernicou č. 1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a v školských zariadeniach a Akčného plánu riešenia šikanovania v školách a školských zariadeniach.**
8. Žiak nesmie prejavovať násilie voči druhým osobám, šírenie pornografie, propagáciu fašizmu, rasizmu, antisemitizmu, xenofóbie, terorizmu a iných hnutí, potláčajúcich základné ľudské práva a slobody.
9. Ak sa žiak stravuje v škole, je povinný správať sa slušne a zdvorilo voči personálu kuchyne. Je povinný odnášať zo stola svoje tanieri a príbory.
10. Na vybavovanie administratívnych záležitostí sú žiakom vyhradené úradné hodiny na sekretariáte SŠ v Púchove.
11. Ak žiak nie je z vážnych dôvodov pripravený, ospravedlní sa na začiatku vyučovacej hodiny vyučujúcemu.
12. Po skončení vyučovania si každý žiak urobí poriadok v lavici a nehlučne odíde; na odbornej výchove dá do úplného poriadku pridelené pracovisko, očistí stroje a zariadenia.

2.4 Povinnosti týždenníkov

1. V každej triede konajú službu dvaja týždenníci určení triednym učiteľom počas jedného týždňa.
2. Pred začiatkom vyučovacej hodiny sú povinní pomáhať učiteľovi s prenášaním pomôcok do triedy a do kabinetu.
3. Ak sa vyučujúci omešká na vyučovaciu hodinu o 10 minút, sú povinní hlásiť jeho neprítomnosť zástupcovi riaditeľa.
4. Týždenníci sú povinní dozerať na poriadok a čistotu v triede, starať sa o zabezpečenie triedy, čistotu tabule, dbať o šetrenie elektrickej energie a vody.
5. Na začiatku každej vyučovacej hodiny sú povinní hlásiť príslušnému vyučujúcemu mená neprítomných žiakov.
6. Cez prestávky sú povinní vyvetrať triedu otvorením okien.
7. Po vyučovaní sú povinní z učebne odchádzať poslední, triedu nechať v poriadku, zatvoriť okná, umyť tabuľu, prípadne zhasnúť svetlá, zatiahnuť vodovodný kohútik.
8. Akékoľvek poškodenie inventáru učebne, stien, okien alebo iného zariadenia sú povinní hneď hlásiť vyučujúcemu poslednej hodiny, triednemu učiteľovi, prípadne zástupcovi riaditeľa školy.

3. DOCHÁDZKA ŽIAKOV DO ŠKOLY

3.1 Účasť žiakov na teoretickom vyučovaní a odbornom výcviku

- a) účasť žiakov denného štúdia na vyučovaní a odbornom výcviku je povinná,
- b) začiatok teoretického i praktického vyučovania je stanovený rozvrhom hodín,
- c) žiak je povinný chodiť na vyučovanie a odborný výcvik včas a dostatočne pripravený v súlade s rozvrhom hodín a zúčastňovať sa na všetkých povinných, voliteľných i nepovinných predmetoch, ktoré si zvolil,

- d) opakovaný neskorý príchod na vyučovaciu hodinu a odborný výcvik, prípadne bezdôvodná neúčasť žiaka na vyučovaní a odbornom výcviku, alebo predčasný odchod z vyučovania a odborného výcviku bez ospravedlnenia a oznámenia triednemu učiteľovi, učiteľovi daného predmetu, alebo MOV, je porušením Školského poriadku a dôvodom na opatrenie vo výchove, alebo na zníženú známku zo správania.

Minúty za opakované bezdôvodné neskoré príchody na teoretické, alebo praktické vyučovanie, poznačené v elektronickej triednej knihe, triedny učiteľ žiakovi spočíta - za každých 45 minút je jedna neospravedlnená hodina. Tak isto postupuje triedny učiteľ aj v prípade predčasných odchodov žiaka z teoretického, alebo praktického vyučovania.

Výnimkou sú len objektívne príčiny neskorého príchodu žiaka na vyučovanie - meškanie vlaku, autobusu, návšteva lekára, žiak predloží písomné potvrdenie, vtedy je absencia ospravedlnená.

Tento postup sú povinní dodržiavať všetci triedni učitelia, je neprípustné rušiť žiakom vymeškané minúty v elektronickej triednej knihe a absenciu im dodatočne ospravedlňovať.

V opačnom prípade budú danému triednemu učiteľovi vyhovené sankcie v Zmysle pracovného poriadku Strednej odbornej školy priemyselných technológií Púchov.

- e) účasť žiaka na účelových cvičeniach a Kurze na ochranu života a zdravia je povinná,
- f) účasť žiaka na súvislej odbornej praxi je povinná, v prípade jeho neúčasti na praxi je povinný nahradiť si danú prax podľa pokynov majstra odbornej výchovy,
- g) o uvoľnení žiaka z vyučovania v nevyhnutných prípadoch rozhoduje na dobu jedného vyučovacieho dňa triedny učiteľ, alebo majster odbornej výchovy, na viac dní riaditeľ školy, a to na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka, ktorá musí byť prvotne odsúhlasená - podpísaná triednym učiteľom a následne na to riaditeľom školy,
- h) o uvoľnení žiaka z vyučovania a praxe počas vyučovania, alebo odborného výcviku rozhodne v nevyhnutných prípadoch triedny učiteľ, prípadne učiteľ daného predmetu, zástupca riaditeľa, alebo majster odbornej výchovy
- i) **ak žiak vymešká z predmetu 25% - 34% z počtu vyučovacích hodín za klasifikačné obdobie, preverí učiteľ jeho vedomosti absenčnou skúškou, rozsah a formu absenčnej skúšky určuje učiteľ daného predmetu, pokiaľ sa žiak absenčnej skúšky bez riadneho ospravedlnenia nezúčastní, je hodnotený stupňom nedostatočný z danej skúšky,**
- j) **ak žiak vymešká z predmetu 35% a viac z počtu vyučovacích hodín za klasifikačné obdobie alebo nesplnil podmienky daného predmetu, musí byť hodnotený komisionálne, ak sa žiak komisionálnej skúšky bez riadneho ospravedlnenia nezúčastní, je hodnotený stupňom nedostatočný z daného predmetu.**

3.2 Riešenie absencie žiaka

1. Účasť na vyučovaní je pre žiaka školy povinná okrem žiakov, ktorí majú schválený individuálny učebný plán. Účasť na vyučovaní je jedným z kritérií úspešnosti žiaka vo vzťahu k jeho klasifikácii.
2. Ak nie je možné žiaka vyskúšať a klasifikovať v riadnom termíne, žiak sa za daný polrok neklasifikuje. Riaditeľ školy určí jeho vyskúšanie a klasifikovanie v náhradnom termíne, a to spravidla tak, aby klasifikácia mohla byť ukončená v prvom polroku najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka a v druhom polroku v poslednom týždni augusta.
3. Absenciu žiaka na vyučovaní ospravedlňuje zákonný zástupca žiaka vopred, alebo najneskôr do 48 hodín od neprítomnosti žiaka.
4. **Majster odborného výcviku komunikuje s triednym učiteľom o absencii žiakov a oznamuje triednemu učiteľovi absenciu žiakov na odbornom výcviku vždy na konci týždňa, zvlášť podozrenie na neospravedlnenú absenciu, vysokú a opakovanú absenciu žiaka.**
5. **Triedny učiteľ vyhodnotí absenciu žiaka v každom týždni na triednickej hodine. V deň triednickej hodiny vyhodnocuje absenciu za predchádzajúci týždeň tak, aby dodržal dvojdňovú lehotu na ospravedlnenie neprítomnosti žiaka.**

6. Ak sa neplnoletý žiak nemôže zúčastniť na vyučovaní pre nepredvídaný dôvod, je jeho zákonný zástupca povinný najneskôr do **dvoch dní (48h)** oznámiť triednemu učiteľovi a ak ide o dni odborného výcviku aj majstrovi odbornej výchovy dôvod neprítomnosti žiaka. Pri návrate na vyučovanie je neplnoletý žiak povinný predložiť triednemu učiteľovi aj majstrovi odbornej výchovy ospravedlnenie podpísané zákonným zástupcom. Ak v stanovenej lehote žiak alebo zákonný zástupca absenciu neospravedlní, považuje sa absencia za neospravedlnenú. **Podľa úpravy § 144 ods.10 zákona č.245 Z.z. školský zákon, ak neprítomnosť žiaka z dôvodu ochorenia trvá najviac päť po sebe nasledujúcich vyučovacích dní, neprítomnosť ospravedľňuje zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia; ak neprítomnosť žiaka z dôvodu ochorenia trvá viac ako päť po sebe nasledujúcich vyučovacích dní, vyžaduje sa predloženie potvrdenia od lekára, alebo iný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť jeho neprítomnosti. Ak sa neprítomnosť žiaka pre chorobu opakuje častejšie, môže triedny učiteľ vyžadovať potvrdenie lekára i za kratšie obdobie ako 5 dní.**
7. **Riešenie ospravedlnenej /neospravedlnenej absencie žiaka na praktickom vyučovaní :**
- Účasť žiaka na praktickom vyučovaní je jedným z kritérií úspešnosti žiaka vo vzťahu k jeho klasifikácii a úspešnom ukončení štúdia v danom odbore.
 - Ak žiak počas školského roka vymešká na vyučovaní odborného výcviku viac ako 15 % z celkového počtu hodín v danom ročníku, musí si hodiny vyučovania odborného výcviku nahradiť v čase prázdnin, najneskôr však do termínu opravných skúšok v danom školskom roku (august daného roku).
 - Pri posudzovaní počtu vymeškaných hodín sa nerozlišuje ospravedlnená alebo neospravedlnená absencia žiaka.
 - Tabuľka maximálneho počtu vymeškaných hodín pre jednotlivé odbory a ročníky je uvedená nižšie:

Študijný odbor	Maximálny počet dní absencie počas školského roka			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Mechanik nastavovač	60 hod.	60 hod.	75 hod.	68 hod.
Mechanik mechatronik	60 hod.	60 hod.	75 hod.	68 hod.
Operátor gumárskej a plastikárskej výroby	60 hod.	60 hod.	75 hod.	68 hod.
Mechanik počítačových sietí	30 hod.	50 hod.	70 hod.	63 hod.
Komerčný pracovník doprave	30 hod.	60 hod.	60 hod.	54 hod.
Výtvarné spracúvanie skla	30 hod.	70 hod.	70 hod.	63 hod.
Operátor sklárskej výroby	90 hod.	104 hod.	95 hod.	-----

- Spôsob, akým sa náhradné hodiny OVY uskutočnia, určuje majster OV, ktorý v danej triede/ skupine vyučuje. Ten o tom písomne informuje žiaka (formulár: „Zápis z pohovoru“)
- Náhradné hodiny OVY sa zabezpečujú na:
 - a) pracoviskách PV- školské dielne, laboratória, a pod.
 - b) zmluvne dohodnutých pracoviskách právnických a fyzických osôb.

Všetky informácie k riešeniu absencie žiaka na praktickom vyučovaní sú rozpracované v Smernici o realizácii praktického vyučovania v Strednej odbornej škole priemyselných technológií Púchov.

8. Ak sa plnoletý žiak nemôže zúčastniť na vyučovaní pre dôvody vopred známe, je povinný oznámiť triednemu učiteľovi dôvod neprítomnosti vopred. Ak je neprítomnosť zapríčinená zdravotnými problémami, oznámi do dvoch dní triednemu učiteľovi dôvod svojej neprítomnosti a po nástupe do školy

predloží triednemu učiteľovi potvrdenie od lekára najneskôr do dvoch pracovných dní, od skončenia absencie. Svojvoľná neúčast' na vyučovaní ako i odchod z vyučovania bez oznámenia a ospravedlnenia triednemu učiteľovi, alebo vyučujúcemu daného predmetu a majstrovi odbornej výchovy, sa bude hodnotiť ako neospravedlnená absencia.

9. Ak sa žiak nemôže zúčastniť prvej alebo poslednej vyučovacej hodiny z dôvodu zlých spojov (autobus, vlak), prípadne potrebuje skôr odísť z vyučovania, zákonný zástupca je povinný napísať písomnú žiadosť, v ktorej bude odôvodnený neskorý príchod alebo skorší odchod žiaka zo školy a tým preberá plnú zodpovednosť za svoje dieťa v tomto čase. Vyučujúci, ktorý učí počas týchto hodín si individuálne odkonzultuje so žiakom ako nahradí tento čas buď vo forme referátov, projektov alebo iných požiadaviek k predmetu.
10. Triedny učiteľ je povinný 10 dní pred klasifikačnou poradou presne stanoviť počet vymeškaných hodín žiakov.

3.3 Postup pri neospravedlnenej absencii školopovinných žiakov

Metodický návod MPSVaR SR a Ministerstva školstva SR na zabezpečenie aplikácie ustanovenia § 18 ods.2 zákona č.281/2002 Z.z. o prídavku na dieťa a o príspevku k prídavku na dieťa v znení zákona č.658/2002 Z.z. (zanedbávanie povinnej školskej dochádzky), Zákon č.245/2008 Z.z.,§ 21, 22.

- a) Za neospravedlnenú neprítomnosť žiaka v škole sa považuje neprítomnosť žiaka na vyučovaní od prvej hodiny, ktorá nebola zákonným zástupcom žiaka ospravedlnená.
- b) Ak bol žiak neospravedlnene neprítomný v škole v počte 4 vyučovacích hodín, oznámi túto skutočnosť triedny učiteľ preukázateľným spôsobom zákonnému zástupcovi žiaka a pozve ho na pohovor, z ktorého sa vyhotoví zápisnica.
- c) Za neospravedlnenú neprítomnosť žiaka, ktorá preukázateľne nebola spôsobená zákonným zástupcom žiaka, na jednej až štyroch vyučovacích hodinách udelí žiakovi triedny učiteľ napomenutie.
- d) Ak bol žiak neospravedlnene neprítomný v škole opakovane, alebo viac ako 4 vyučovacie hodiny, triedny učiteľ oznámi túto skutočnosť výchovnému poradcovi, ktorý pozve zákonného zástupcu žiaka na pohovor. Z pohovoru sa vyhotoví zápisnica.
- e) Za neospravedlnenú neprítomnosť žiaka, ktorá preukázateľne nebola spôsobená zákonným zástupcom žiaka, na viac ako štyroch vyučovacích hodinách, udelí žiakovi riaditeľ školy pokarhanie.
- f) Za opakovanú neospravedlnenú neúčast' žiaka, ktorá preukázateľne nebola spôsobená zákonným zástupcom žiaka, na viac ako štyroch vyučovacích hodinách, alebo neospravedlnenú neúčast' žiaka trvajúcu viac ako dva vyučovacie dni, ktorá preukázateľne nebola spôsobená zákonným zástupcom žiaka, sa zníži žiakovi známka zo správania.
- g) Neospravedlnenú neúčast' žiaka na vyučovaní, plniaceho si povinnú školskú dochádzku, trvajúcu viac ako **15 vyučovacích hodín v mesiaci**, riaditeľ školy oznámi v zmysle zákona č.596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov obci, v ktorej má zákonný zástupca dieťaťa trvalý pobyt a okresnému úradu, v ktorej územnej pôsobnosti sa obec nachádza.
- h) Neospravedlnená neúčast' žiaka na vyučovaní trvajúca viac ako **15 vyučovacích hodín v mesiaci** sa považuje za **zanedbávanie** povinnej školskej dochádzky.
- i) Oznámenie riaditeľa obsahuje príslušné doklady, ktoré preukazujú všetky konania, ktoré škola vykonala voči žiakovi a jeho zákonnému zástupcovi vo veci neospravedlnenej neprítomnosti žiaka na vyučovaní.

3.4 Zanechanie štúdia

- a) Zanechať štúdium môže iba žiak, ktorý splnil povinnú školskú dochádzku.
- b) Ak žiak chce zanechať štúdium, oznámi to písomne riaditeľke školy. V prípade, že je neplnoletý, oznámenie obsahuje vyjadrenie jeho zákonného zástupcu.
- c) Žiak prestáva byť žiakom školy dňom nasledujúcim po dni, v ktorom riaditeľovi školy bolo doručené oznámenie o zanechaní štúdia a po splnení podmienok vo výstupnom lístku žiaka.

- d) Ak sa žiak školy pripravuje pre určitú organizáciu, informuje riaditeľ školy o zanechaní štúdia i uvedení organizáciu.

3.5 Individuálny učebný plán

Podľa zákona č.245/2008 – školského zákona, § 26 ods.1, povoľuje vzdelávanie podľa individuálneho učebného plánu riaditeľka školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka, alebo plnoletého žiaka. Vzdelávanie podľa individuálneho učebného plánu sa povoľuje žiakovi s nadaním, alebo zo závažných osobných, alebo zdravotných dôvodov.

3.6 Pravidlá dištančného vzdelávania pre žiakov – ak bude nariadené

1. Dištančné vzdelávanie je povinné pre všetkých žiakov školy.
2. Realizuje sa podľa platného rozvrhu dištančného vzdelávania.
3. Súčasťou vzdelávania je on-line vyučovanie . Učiteľ oznámi on-line hodinu včas, aby sa žiak mohol na vyučovanie pripraviť.
4. Ak sa žiak na on-line hodine nezúčastní, jeho absencia sa zapíše do triednej knihy. Dôvod absencie následne rieši triedny učiteľ žiaka.
5. V prípade, že sa žiak nemôže z technických príčin (slabý internet, výpadok elektriny) zúčastniť na hodine, rodič informuje triedneho učiteľa. Triedny učiteľ oznámi neúčast žiaka na hodine učiteľom jednotlivých predmetov.
6. Hokejisti, ktorí absolvujú v čase vzdelávania tréningy podľa rozpisu a nemôžu sa zúčastniť vyučovania, majú absenciu ospravedlnenú. Ale ich povinnosťou je dohodnúť si individuálne konzultácie s učiteľmi, vypracovať zadania a úlohy, absolvovať testovanie a preskúšanie.
7. Zadania, úlohy, projekty vypracuje žiak podľa pokynov učiteľa. Vypracované úlohy odovzdá do termínu, ktorý určil učiteľ. Úlohy odovzdané po termíne sa hodnotia ako neodovzdané.
8. Nevhodné a vulgárne správanie žiaka, narušovanie priebehu hodiny je neprípustné. Porušenie noriem správania na hodine sa pokladá za porušenie školského poriadku.
9. Odborný výcvik a odborná prax realizovaná v čase riadneho vyučovania v školských dielňach sa počas pandémie vyučuje dištančne, formou praktických úloh a projektov.
10. Odborný výcvik žiakov zapojených do systému duálneho vzdelávania a žiakov 4. ročníka študijných odborov mechanik nastavovač a mechanik mechatronik sa realizuje u zamestnávateľa. Žiak dodržiava nariadenia a predpisy zamestnávateľa. V prípade, že žiak nedodržiava nariadenia zamestnávateľa, môže byť z firmy vylúčený.
11. Hodnotenie žiaka sa v rámci dištančného vzdelávania vykoná podľa úrovne dosiahnutých výsledkov klasifikáciou. Prospech žiaka sa v jednotlivých predmetoch klasifikuje stupňom 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný a 5 – nedostatočný. Každý učiteľ oboznámi žiaka s kritériami hodnotenia dištančného vyučovania. Pri hodnotení žiaka zohľadňuje učiteľ učebné výsledky, kvalitu práce, systematickosť v práci, samostatnosť a zodpovednosť, snahu, iniciatívu, schopnosť spolupracovať.
12. Žiaci, ktorí neabsolvujú dištančné vzdelávanie z jednotlivých predmetov v plnom rozsahu, neodovzdávajú úlohy, vypracované zadania, praktické úlohy a projekty, nebudú spolupracovať s učiteľmi, budú konať absenčné skúšky.

4. HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA

- a) Hodnotenie a klasifikácia žiaka sú určené Zákonom č. 245/2008 Z. z. a Metodickým pokynom č.21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl (podrobnejšie **viď príloha 2**). Žiak má právo na objektívne hodnotenie, má dopredu vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom, dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežná a súhrnná klasifikácia. Priebežná klasifikácia sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka. Súhrnná klasifikácia sa vykonáva na konci každého polroka
- b) **Hodnotenie a klasifikácia integrovaných (začlenených) žiakov so špeciálnymi výchovno–vzdelávacími potrebami sú určené v Zákone č.245/2008 Z.z., §55 ods.4, a Metodickými pokynmi na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s vývinovými poruchami učenia v základných a stredných školách, schválených MŠ SR dňa 31. 8. 2004 v znení neskorších predpisov. Vyučujúci a majstri odbornej výchovy**

dodržiavajú pri hodnotení a klasifikácii týchto žiakov pokyny a doporučená Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ktoré sú zahrnuté v individuálnych výchovno-vzdelávacích programoch začlenených žiakov.

Integrovaný žiak má ovládať rovnaký obsah a rozsah učiva, ako ostatní žiaci. Systematická domáca príprava žiaka a práca na vyučovacej hodine je nevyhnutná. Ak sa na nedostatočnom prospechu žiaka okrem jeho zdravotného znevýhodnenia aj napriek rešpektovaniu odporúčaní poradenského zariadenia podieľa významnou mierou viac faktorov – ignorovanie vyučovania, neplnenie zadaných úloh, slabá, alebo žiadna príprava na vyučovanie, žiak je z predmetu klasifikovaný stupňom nedostatočný po konzultácii s poradenským zariadením.

- c) Pedagóg žiakovi poskytuje primeranú spätnú väzbu o jeho výkone.
- d) Pedagóg pri klasifikácii používa vopred známe nástroje hodnotenia a kritériá úspešnosti (nástrojmi hodnotenia môžu byť: test, samostatná práca, skupinová práca, ústny prejav, účasť na vyučovaní, ..., kritériom úspešnosti môže byť: bodovo alebo percentuálne určená hodnota dosiahnutých bodov, rozsah a kvalita práce, určenie miery účasti na vyučovaní, odovzdanie predpísaných prác a projektov,...).
- e) Kritériá hodnotenia a klasifikácie jednotlivých predmetov určuje jednotlivý vyučujúci a musí ich žiakom oznámiť na prvej vyučovacej hodine každého klasifikačného obdobia.
- f) Pri hodnotení, priebežnej a súhrnnej klasifikácii sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva. Hodnotenie sa považuje za akt objektívnej spätnej väzby, motivačný a výchovný prostriedok, ako aj prostriedok pozitívneho podporovania zdravého sebahodnotenia žiaka.
- g) V záujme poskytnutia objektívnej spätnej väzby a poukázania na rozvojové možnosti žiaka v danej oblasti, učiteľ doplní klasifikáciu známku o slovný komentár, v ktorom vysvetlí nedostatky a zdôrazní pozitíva žiakovho slovného, písomného, alebo praktického výkonu.
- h) Pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého klasifikačného obdobia. Pritom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na stupeň osvojenia vedomostí a zručností, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, počas celého klasifikačného obdobia. Pri určovaní stupňa prospechu sa prihliada na dôležitosť a váhu jednotlivých známok.

5. OPATRENIA VO VÝCHOVE A KLASIFIKÁCIA SPRÁVANIA ŽIAKOV

5.1 Postup riešenia porušovania Školského poriadku žiakmi:

- a) Ak žiak poruší Školský poriadok na teoretickom vyučovaní, nahlási ho vyučujúci, alebo dozor triednemu učiteľovi. Priestupok zapíše učiteľ do poznámok v triednej knihe.
- b) Ak je riešenie priestupku nad možnosť triedneho učiteľa, alebo ide o opakované porušenie, oznámi triedny učiteľ túto skutočnosť výchovnej poradkyňi, ktorá prejedná priestupok so žiakom za prítomnosti triedneho učiteľa a učiteľa, ktorý priestupok nahlásil. Z pohovoru vyhotoví výchovná poradkyňa zápis s návrhom výchovného opatrenia. Triedny učiteľ oboznámi s výsledkom pohovoru zákonného zástupcu žiaka.
- c) Ak sa jedná o závažné porušenie Školského poriadku, alebo neospravedlnenú absenciu žiaka, je na pohovor pozvaný aj zákonný zástupca žiaka, prípadne zástupkyňa riaditeľky pre teoretické vyučovanie a ďalší učители.
- d) Ak žiak poruší Školský poriadok na odbornom výcviku, MOV nahlási priestupok triednemu učiteľovi.
- e) Ak je riešenie priestupku nad možnosť triedneho učiteľa, ide o závažný, alebo opakovaný priestupok, výchovná poradkyňa oznámi túto skutočnosť zástupcom riaditeľky a vykoná so žiakom pohovor za prítomnosti MOV, triedneho učiteľa, podľa potreby aj zástupcov riaditeľky. Z pohovoru vyhotoví výchovná poradkyňa zápis s návrhom výchovných opatrení.

- f) Výhovná poradkyňa informuje zástupcov riaditeľky a podľa závažnosti priestupkov aj riaditeľku školy o prejednaných priestupkoch, návrhoch výchovných opatrení a návrhoch na zníženie známky zo správania ku koncu kalendárneho mesiaca.
- g) **Majstri odborného výcviku pravidelne informujú triedneho učiteľa o správaní žiakov na odbornom výcviku, absencii žiakov, podozrení na neospravedlnenú absenciu, vždy na konci týždňa.**

5.2. Opatrenia vo výchove

Opatreniami vo výchove sú pochvaly a iné ocenenia a opatrenia na posilnenie disciplíny žiakov.

- a) **Pochvalu alebo iné ocenenie za vzorné správanie, za vzorné plnenie povinností alebo za statočný čin** udeľuje žiakom triedny učiteľ, majster odbornej výchovy, zástupca riaditeľa, riaditeľka školy, orgán štátnej správy, prípadne iná organizácia. Pochvala sa udeľuje spravidla pred triedou alebo na zhromaždení školy.
- b) Podľa závažnosti previnenia alebo porušenia školského poriadku možno žiakovi uložiť tieto opatrenia vo výchove :
- **napomenutie od triedneho učiteľa alebo majstra OV**
 - **pokarhanie od triedneho učiteľa alebo majstra OV**
 - **pokarhanie od riaditeľa školy**
 - **podmienečné vylúčenie zo štúdia**
 - **vylúčenie zo štúdia**
- c) Podmienečné vylúčenie zo štúdia a vylúčenie zo štúdia možno uložiť v prípade, že žiak splnil povinnú školskú dochádzku a po prerokovaní v pedagogickej rade.
- d) Žiakovi je možné uložiť opatrenia vo výchove po prerokovaní v pedagogickej rade do dvoch mesiacov odo dňa, kedy sa o previnení dozvedel pedagogický zamestnanec školy, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď sa žiak previnenia dopustil. Za jedno previnenie sa ukladá len jedno opatrenie vo výchove.
- e) Opatrenie na posilnenie disciplíny (napomenutie a pokarhanie), sa ukladá za menej závažné previnenia voči školskému poriadku, zásadám spolunažívania, ľudským právam, mravným hodnotám spoločnosti, alebo ak žiak narúša činnosť kolektívu.
- f) Za závažné, alebo opakované previnenia voči Školskému poriadku, zásadám spolunažívania, ľudským právam a mravným normám spoločnosti, možno žiakovi uložiť podmienečné vylúčenie, alebo vylúčenie zo štúdia.
- g) V rozhodnutí o podmienečnom vylúčení zo štúdia určí riaditeľka školy skúšobnú lehotu, a to najdlhšie na jeden rok. Ak sa podmienečne vylúčený žiak v skúšobnej lehote osvedčil, upustí sa od vylúčenia. Ak sa žiak v tejto lehote dopustí ďalšieho závažného previnenia, riaditeľka školy žiaka vylúči zo štúdia.
- h) Opatrenia vo výchove udelené neplnoletým žiakom oznámi riaditeľka školy ich zákonným zástupcom. Pred uložením opatrenia vo výchove podľa odseku f a g, treba previnenie žiaka objektívne prešetriť. Podľa potreby, najmä pri posudzovaní závažného, alebo opakovaného previnenia, sa na jeho prerokovanie za účasti žiaka prizve zákonný zástupca žiaka.
- i) Opatrenie vo výchove sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Opatrenie vo výchove uložené neplnoletému žiakovi, oznamuje riaditeľka školy zákonnému zástupcovi písomne.

5.2.1 Pochvala od triedneho učiteľa

- za výborný prospech,
- za vzornú dochádzku,
- za reprezentovanie školy,
- za príkladné slušné správanie a utváranie dobrých vzťahov v triede.

5.2.2 Pochvala od riaditeľa školy

- za výborný prospech počas celého štúdia,
- za vzornú dochádzku počas celého štúdia,
- za úspešnú reprezentáciu školy.
- za nezištnú pomoc, vysoko humánny prístup k ľuďom, príkladný čin

5.2.3 Napomenutie od triedneho učiteľa, majstra odbornej výchovy za:

- výrazné zhoršenie prospechu žiaka,
- neskorý príchod na vyučovanie,
- nevhodné správanie voči učiteľom, majstrom a zamestnancom školy,
- nesplnenie povinnosti týždenníkov,
- iné priestupky (napr. jeden zápis v triednej knihe o vyrušovaní na vyučovaní, neslušné vyjadrovanie, za používanie mobilného telefónu na vyučovaní,...) podľa posúdenia triednym učiteľom.

5.2.4 Pokarhanie od triedneho učiteľa:

- za opakujúce sa priestupky uvedené v bode 5.1.3,
- za neospravedlnenú absenciu v počte do **8 hodín**,
- na návrh vyučujúceho za iné menej závažné porušenie školského poriadku.

5.2.5 Pokarhanie od riaditeľa školy

- za neospravedlnenú absenciu v počte **9 – 16 hodín**,
- za opakujúce sa priestupky uvedené v bodoch 5.1.3 a 5.1.4,
- za prvé preukázateľné porušenie zákazu fajčenia v školských priestoroch, odbornom výcviku a na podujatiach poriadaných školou,
- za menej závažný prejav šikanovania, nacionalistického, alebo rasistického správania,
- za úmyselné poškodenie školského zariadenia,
- za porušenie predpisov ochrany a bezpečnosti pri práci v triede alebo na pracovisku praktického vyučovania,
- za ohrozenie žiakov a zamestnancov školy pri príchode autom na parkovisko, alebo odchode z neho neprimeranou rýchlosťou,
- za porušenie zákazu opúšťať areál školy počas vyučovania a prestávok,
- za iné priestupky na návrh triedneho učiteľa, alebo majstra odbornej výchovy, po posúdení pedagogickou radou.

5.2.6 Podmienečné vylúčenie zo štúdia

- za vysokú neospravedlnenú absenciu po prerokovaní pedagogickou radou,
- za prinášanie do školy alebo na činnosti organizované školou veci ohrozujúce život a zdravie žiakov a zamestnancov školy,
- za požívanie a šírenie alkoholu a legálnych a nelegálnych drog v školských priestoroch, na odbornom výcviku a na podujatiach poriadaných školou,
- za znemožňovanie vyučovacieho procesu a prevádzky školy, za šírenie poplášnej správy,
- za krádež,
- za úmyselné ublíženie na zdraví,
- za opakované a závažné šikanovanie a vydieranie,
- za vandalizmus, opakované vulgárne a agresívne správanie,
- za opakované prejavy rasovej, alebo národnostnej neznášanlivosti,
- opakované fajčenie, požívanie alkoholu a iných omamných látok v areáli školy
- iné závažné porušenia školského poriadku po posúdení pedagogickou radou.

Každý prípad vysokej neospravedlnenej absencie a podmienečného vylúčenia zo štúdia musí byť individuálne prerokovaný s vedením školy, výchovnou poradkyňou a posúdený pedagogickou radou školy.

5.2.7 Vylúčenie zo štúdia

- za nesplnenie podmienky uloženej pri podmienečnom vylúčení zo štúdia,
- za opakované závažné previnenia voči školskému poriadku, po posúdení pedagogickou radou,
- za opakované závažné previnenia proti zásadám spolunažívania, ľudským právam, mravným hodnotám spoločnosti,
- za opakované prechovávanie drog a alkoholu, opakované užívanie drog a alkoholu počas vyučovania, alebo podnecovanie k užívaniu drog v areáli školy,

- za správanie, ktoré ohrozuje zdravie a bezpečnosť ostatných žiakov a pracovníkov školy.
S opatreniami uvedenými v bodoch 5.1.6 a 5.1.7 spravidla súvisí aj zníženie známky zo správania na tretí, alebo štvrtý stupeň v závere klasifikačného obdobia po prerokovaní v pedagogickej rade školy.
Každý návrh vylúčenia zo štúdia musí byť prerokovaný individuálne s vedením školy, výchovnou poradkyňou a posúdený pedagogickou radou školy.

5.3. Klasifikácia správania

Správanie žiaka sa klasifikuje známkou raz za klasifikačné obdobie – za I. a II. polrok školského roka.

5.3.1 Zníženie známky zo správania na druhý stupeň (uspokojivé)

- za neospravedlnenú absenciu v počte hodín od **17** do **34**,
- za zistenie opakovaného porušenia zákazu fajčenia v priestoroch školy,
- za zistenie prvého prípadu požitia alkoholických nápojov v priestoroch a na podujatiach školy,
- za zistenie prvého prípadu šírenia a požitia omamných látok, legálnych a nelegálnych drog v školských priestoroch a na podujatiach školy,
- na návrh triedneho učiteľa za opakované porušovanie školského poriadku zaznamenané v triednej knihe,
- za úmyselné poškodenie školského zariadenia a majetku školy,
- opakované priestupky z bodu 5.2.5,
- za iné priestupky na návrh triedneho učiteľa a po posúdení pedagogickou radou školy.

5.3.2 Zníženie známky zo správania na tretí stupeň (menej uspokojivé)

- za neospravedlnenú absenciu v počte hodín od **35** do **70**,
- za opakujúce sa priestupky uvedené v bode 5.3.1,
- za iné závažné porušenie školského poriadku po posúdení pedagogickou radou,
- za úmyselné ublíženie na zdraví,
- za šikanovanie, vydieranie a iné prejavy intolerancie a diskriminácie,
- za hrubé porušenie predpisov ochrany a bezpečnosti pri práci a predpisov požiarnej ochrany v triedach a na pracoviskách praktického vyučovania,
- za opakované prechovávanie, užívanie a rozširovanie drog, alkoholu a ďalších návykových látok v priestoroch školy a na školských akciách a podujatiach školy,
- za opakovaný vandalizmus,
- za iné závažné priestupky, na návrh triedneho učiteľa, alebo majstra odbornej výchovy, po posúdení pedagogickou radou školy.

5.3.3 Zníženie známky zo správania na stupeň štyri (neuspokojivé)

- za závažné a opakované porušovanie ľudských práv spolužiakov, pedagogických zamestnancov, alebo ďalších osôb,
- žiak sa dopustí závažných previnení, ktorými vážne ohrozuje výchovu a vzdelávanie ostatných žiakov,
- za opakované priestupky z bodov 5.3.1 a 5.3.2
- za spáchanie takého činu, ktorým bolo ohrozené zdravie a bezpečnosť ostatných žiakov a pracovníkov školy,
- za opakovanú vysokú neospravedlnenú absenciu po prerokovaní v pedagogickej rade školy,
- za iné veľmi vážne porušenie školského poriadku, po prerokovaní pedagogickou radou školy.

Klasifikácia správania sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Žiak nadstavbového štúdia sa neklasifikuje zo správania.

Každý návrh zníženej známky zo správania musí byť individuálne prerokovaný a posúdený pedagogickou radou školy. V prípade, ak triedny učiteľ chce navrhnúť miernejšie, alebo prísnejšie výchovné opatrenie, alebo známku zo správania, musí tento návrh na rokovaní pedagogickej rady zdôvodniť.

6. RODIČIA A ŠKOLA

6.1 Práva rodičov

Rodič má právo:

- a) žiadať, aby sa v rámci výchovy a vzdelávania v škole poskytovali žiakom informácie a vedomosti vecne a mnohostranne v súlade so súčasným poznaním sveta a v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa Zákona 245/2008 Z. z. ,
- b) na informácie o prospechu a správaní svojho dieťaťa,
- c) ospravedlniť neúčast' dieťaťa na vyučovaní do 3 dní súvislej absencie,
- d) požiadať učiteľa o konzultáciu,
- e) požiadať riaditeľku školy o komisionálne preskúšanie, ak má pochybnosti o správnosti klasifikácie a byť prítomný na preskúšaní po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy,
- f) na individuálnu integráciu svojho dieťaťa a na individuálny prístup vo výchove a vzdelávaní,
- g) požiadať o pomoc výchovnú poradkyňu pri riešení výchovných a vzdelávacích problémov svojho dieťaťa,
- h) na diskretnosť pri riešení problémov svojho dieťaťa,,
- i) na účasť na vyučovacej hodine po dohode s riaditeľkou školy,
- j) dostať k nahliadnutiu písomné práce svojho dieťaťa,
- k) na vyriešenie sťažností a podnetov,
- l) na informácie o školskom vzdelávacom programe, o koncepcii rozvoja školy,
- m) podávať návrhy na zlepšenie práce školy, vyjadrovať sa k výchovno-vzdelávaciemu programu školy prostredníctvom orgánov školskej samosprávy,
- n) oboznámiť sa školským poriadkom.

6.2 Povinnosti rodičov vo vzťahu k škole

Rodič je povinný:

- a) dbať o pravidelnú dochádzku svojho dieťaťa do školy,
- b) vytvárať optimálne podmienky na výchovu a vzdelávanie svojho dieťaťa a na plnenie školských povinností,
- c) dodržiavať podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu svojho dieťaťa určené školským poriadkom.
- d) dbať na sociálne a kultúrne zázemie dieťaťa a rešpektovať jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby,
- e) ospravedlňovať neúčast' svojho dieťaťa na vyučovaní vopred, najneskôr do 48 hodín od začiatku jeho neprítomnosti na vyučovaní,
- f) informovať triedneho učiteľa o zmene zdravotnej spôsobilosti jeho dieťaťa, jeho zdravotných problémoch alebo iných zásadných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávania žiaka,
- g) nahradiť škodu, ktorú žiak úmyselne zaviniť.

7. PRÁVA A POVINNOSTI PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV

7.1 Práva pedagogických zamestnancov

Pedagogický zamestnanec pri výkone pedagogickej činnosti má právo:

- a) na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky bez obmedzení, priamej alebo nepriamej diskriminácie podľa pohlavia, manželského alebo rodinného stavu, rasy, farby pleti, jazyka, veku, nepriaznivého zdravotného stavu alebo zdravotného postihnutia, viery, náboženstva, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, s výnimkou prípadu, ak to ustanovuje zákon,
- b) zabezpečenie podmienok potrebných na výkon svojich práv a povinností, najmä na svoju ochranu pred násilím zo strany žiakov, rodičov a iných osôb,
- c) ochranu pred neodborným zasahovaním do výkonu pedagogickej, alebo odbornej činnosti,
- d) na účasť na riadení školy prostredníctvom členstva, alebo volených zástupcov v poradných, metodických a samosprávnych orgánoch školy a školského zariadenia,
- e) na predkladanie návrhov na skvalitnenie výchovy a vzdelávania, školského vzdelávacieho programu, alebo odborných činností,

- f) na výber a uplatňovanie pedagogických a odborných metód, foriem a prostriedkov, ktoré utvárajú podmienky na učenie a sebarozvoj žiakov a rozvoj ich kompetencií,
- g) na kontinuálne vzdelávanie a profesijný rozvoj,
- h) na objektívne hodnotenie a odmeňovanie výkonu pedagogickej činnosti, alebo odbornej činnosti,
- i) na mzdu za vykonanú prácu, ktorá je vyplácaná ku štrnástemu dňu v mesiaci,
- j) na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, na odpočinok a zotavenie po práci,
- k) na rovnaké zaobchádzanie bez ohľadu na pohlavie ak ide o prístup k zamestnaniu, odmeňovaniu a pracovnému postupu, odbornému vzdelávaniu a pracovným podmienkam,
- l) na hmotné zabezpečenie pri neschopnosti na prácu a v súvislosti s tehotenstvom a materstvom na základe predpisov o sociálnom zabezpečení,
- m) na prístup k materiálom, podľa ktorých je hodnotený,
- n) na pracovné voľno s náhradou mzdy na nevyhnutne potrebný čas, najviac na sedem dní v kalendárnom roku na lekárske vyšetrenie alebo ošetrovanie,
- o) na ochranu súkromia, cti a povesti,
- p) byť informovaný o hospodárskej a finančnej situácii zamestnávateľa a o predpokladanom vývoji jeho činnosti,
- q) na vyjadrovanie a predkladanie svojich názorov a návrhov k pripravovaným rozhodnutiam zamestnávateľa, ktoré môžu ovplyvniť jeho postavenie v pracovnoprávných vzťahoch.
- r) **Pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec má ako každá fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, a dobrého mena. Obrazové a zvukové záznamy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jeho privolením.**
- s) Právny poriadok poskytuje pedagogickému zamestnancovi a odbornému zamestnancovi všeobecnú aj osobitú ochranu pred útokmi, ktoré sú priestupkami, trestnými činmi alebo zásahmi do jeho práva na ochranu osobnosti ak nastanú počas výkonu pedagogickej alebo odbornej činnosti alebo v súvislosti s ním. Príklady konaní z praxe, ktoré môžu napĺňať skutkovú podstatu trestného činu: a) obmedzovanie osobnej slobody, b) fyzické napadnutie –výtržníctvo, ublíženie na zdraví, c) psychický teror a hrozby -nebezpečné vyhrážanie, d) vynucovanie lepšieho hodnotenia (lepšie známky) –vydieranie, hrubý nátlak.

7.2 Povinnosti pedagogických zamestnancov

Pedagogický zamestnanec má povinnosť:

- a) pracovať svedomito a riadne podľa svojich síl, vedomostí a schopností, plniť pokyny nadriadených vydané v súlade s právnymi predpismi,
- b) byť na pracovisku včas (15 minút pred začatím pracovného času),
- c) dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy vzťahujúce sa na prácu ním vykonávanú, ak bol s nimi riadne oboznámený,
- d) hospodáriť riadne s prostriedkami, ktoré mu zveril zamestnávateľ a chrániť majetok pred poškodením, stratou, zničením a nekonať v rozpore so záujmami zamestnávateľa,
- e) zachovávať mlčanlivosť a chrániť pred zneužitím osobné údaje, informácie o zdravotnom stave žiakov a výsledky psychologických vyšetrení, s ktorými prišiel do styku, v zmysle zákona o ochrane osobných údajov,
- f) zabezpečovať súlad výchovy a vzdelávania a starostlivosť o zdravý vývoj žiakov,
- g) chrániť a rešpektovať práva žiaka a jeho zákonného zástupcu,
- h) rešpektovať individuálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka s ohľadom na jeho osobné schopnosti a možnosti, sociálne a kultúrne zázemie,
- i) podieľať sa na vypracúvaní a vedení pedagogickej dokumentácie a inej dokumentácie školy,
- j) pravidelne informovať žiaka a jeho zákonného zástupcu o priebehu a výsledkoch výchovy a vzdelávania, ktoré sa ho týkajú, v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom (§ 144 ods. 1 písm. m) a ods. 6 písm. c), zákona č.245/2008 Z.z.),
- k) pripravovať sa na výkon priamej výchovno-vzdelávacej činnosti, alebo na výkon odbornej činnosti,
- l) podieľať sa na tvorbe a uskutočňovaní školského vzdelávacieho programu,
- m) udržiavať a rozvíjať svoje profesijné kompetencie prostredníctvom kontinuálneho vzdelávania a sebarozvíjania,

- n) poskytovať žiakom a ich zákonným zástupcom poradenstvo, alebo odbornú pomoc spojenú s výchovou a vzdelávaním,
- o) usmerňovať a objektívne hodnotiť prácu žiaka,
- p) postupovať podľa schválených základných pedagogických dokumentov a pedagogicko-organizačných pokynov,
- q) spolupracovať so zákonnými zástupcami žiakov,
- r) viesť žiakov k dodržiavaniu pravidiel správania a zásad bezpečnosti práce, k dodržiavaniu pokynov príslušných orgánov, ktoré sa týkajú starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia v školstve pri podujatiach (exkurziách, výletoch, lyžiarskom výcviku...)
- s) vychovávať žiakov v duchu humanizmu, dodržiavania ľudských práv a predchádzania všetkých foriem diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie a rasizmu.

Výkon práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávnych vzťahov musí byť v súlade s dobrými mravmi. Nikto nesmie práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu alebo spoluzamestnanca.

Všetky ostatné práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú ustanovené v Zákonníku práce a v Pracovnom poriadku pre pedagogických zamestnancov.

7.3 Pravidlá dištančného vzdelávania pre učiteľov

1. V čase dištančného vzdelávania sa do triednej knihy zapisuje preberané učivo a zadanie domácej úlohy. Vypíše sa aj **dochádzka žiakov – zapíšu sa žiaci, ktorí sa nezúčastnili na online hodine (tak ako pri prezenčnom vyučovaní).**
2. **Doporučuje sa preberané učivo zapisovať ručne,** nesťahovať si ho z TP. **Napiše sa reálne čo sa preberá.** Ak je to zadanie na viac hodín, preberané učivo sa napíše potrebný počet krát.
3. **Úlohy,** ktoré sa žiakom zadávajú musia byť zrozumiteľne formulované, zmysluplné, praktické, kreatívne....a hodnotiteľné. Cieľom nie je formálne zapísať učivo z TP.
4. Úlohy sa zadávajú tak, aby ich žiaci vedeli splniť a odovzdať včas.
5. **Forma domácej úlohy môže byť rôzna:**
 - Štúdium učebných textov
 - Prečítanie diela a vypracovanie pracovného listu
 - Jednoduchá projektová práca
 - Vypracovanie pracovných listov, ktoré žiakom pripravíte
 - Prezentácia žiakov na vybranú tému
 - Napísať esej
 - Natáčanie videa na danú tému, úprava fotografie, návrh loga...
 - Domáce testovanie kondičky podľa návodu a pokynov vyučujúceho, štatistické spracovanie zozbieraných údajov
 - Výroba jednoduchého výrobku, technologický postup, technický výkres, odchýlky
 - Popis pracovného postupu výroby súčiastky
 - Naprogramovať postup výroby súčiastky
 - Vypracovanie referátu na určenú tému .
6. Učiteľ je povinný zadané **úlohy** od žiaka **vyžadovať, kontrolovať a hodnotiť.** Dávajú sa úlohy, ktoré žiak môže splniť. Žiakom sa vždy určí aj termín, kedy má úlohu vypracovať, poslať a podobne. Treba si uvedomiť, že žiaci dostávajú úlohu nielen od jedného, ale aj od ďalších učiteľov. Skôr ako dá učiteľ žiakovi nedostatočnú, zistí, či žiak nemal problém s pripojením.
7. Výkon žiakov a hodnotenie treba zapísať do elektronickej žiackej knižky. **Kritériá hodnotenia si určí učiteľ a oboznámi s nimi aj žiakov.** Zároveň žiak musí dostať spätnú väzbu od učiteľa.
8. **Pozornosť treba venovať žiakom, ktorí sú integrovaní.** Vyučujúci im zadávajú úlohy, ktoré sú pre nich splniteľné. Je potrebné im nechávať dlhší čas na vypracovanie. Integrovaných žiakov bude inkluzívny tím monitorovať.
9. Nezabúdať ani na maturantov. Zadávané úlohy treba zamerať na opakovanie a prípravu na MS a je potrebné ich dôsledne kontrolovať, hodnotiť a dať žiakom spätnú väzbu.
10. Vyžadujte sa účasť na online hodinách a dodržiavanie termínu odovzdávania vypracovaných úloh. Ak žiaci nepracujú a nekomunikujú, je potrebné to nahlásiť triednemu učiteľovi. Integrovaní žiaci sa riešia individuálne v spolupráci ŠPT a špeciálnou pedagogičkou Mgr. Gabrielou Kučíkovou.

Triedni učitelia:

- Komunikujú s kolegami, ktorí učia vo ich triede.

- Ak sa vyskytne problém so žiakom, je potrebné ho riešiť s výchovnou poradkyňou a rodičmi žiaka.
- Triedni učitelia končiacich tried kontrolujú prípravu žiakov na MS, či majú všetko čo potrebujú, zároveň sa informujú o práci svojich žiakov u vyučujúcich jednotlivých predmetov.
- Je potrebné motivovať žiakov, využívať pochvalu za aktivitu a vypracované zadania.
- Žiakov, ktorí nepracujú, neustále kontrolovať, pripomínať im ich povinnosti, informovať ich rodičov.
- Pravidelne kontrolovať triednu knihu, známky, v prípade nedostatkov upozorniť vyučujúceho a žiadať nápravu.

Ostatní učitelia:

- Nájsť si triedu, učebňu, kabinet na online vyučovanie.
- Ak je problém s pripojením alebo niečo nefunguje, požiadať o pomoc v. Ing. Sivákovú (budova A).
- Dôsledne oboznámiť žiakov s kritériami hodnotenia svojho predmetu počas dištančného vzdelávania a zapísať ich aj do triednej knihy.
- Počas online hodín aktivizovať žiakov.
- Zadávať primerané množstvo zaujímavých a zmysluplných domácich úloh, ktoré je potrebné v danom termíne ohodnotiť, dôsledne zapisovať známky do triednej knihy.
- V prípade nejasností kontaktovať svojho zástupcu.

PRÍLOHY:

Katalóg ľudských práv v SOŠPT Púchov

VÝŇATOK Z METODICKÉHO POKYNU Č. 21/2011 NA HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIU ŽIAKOV STREDNÝCH ŠKÔL

Katalóg ľudských práv v Strednej odbornej škole priemyselných technológií Púchov

1) Ochrana:

- **vnútroštátne prostriedky** - **súdy**
Ombudsman – verejný ochranca práv (viď Ústava SR – VIII. hlava)
- **medzinárodné prostriedky** - medzinárodný štandard je obsiahnutý v medzinárodných dokumentoch:
 - Európsky dohovor o ochrane ĽP a základných slobôd (1950, Rím),
 - Európska sociálna charta,
 - Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach,
 - Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych kultúrnych právach,
 - Záverečný akt Helsinky (1975),
 - Charta informácií mládeže (1993)
- univerzálny systém predstavuje **OSN** a jej orgány na ochranu ĽP najmä Výbor pre ĽP
- európsky systém ochrany ĽP predstavuje **Rada Európy** s Európskou komisiou pre ľudské práva a Európskym súdom pre ľudské práva

2) Členenie práv na generácie:

- Práva **1.generácie** – občianske a politické práva
- Práva **2.generácie** – hospodárske, sociálne a kultúrne práva
- Práva **3.generácie** – práva solidarity

Práva 1. generácie – občianske a politické práva

Sú to práva zakotvené v ústavách národných štátov počas buržoázných revolúcií. Zvyknú sa označovať ako klasické, pretože boli známe už v 18. a 19. storočí. Sú prejavom jednotlivca vymanit' sa z nadvlády zasahovania štátu, sú namierené proti štátu, sú to podmienky, bez ktorých nemôže existovať človek ako dôstojná bytosť.

Medzi **občianske práva** zaraďujeme:

- právo na život,
- slobodu, súkromie,
- listové tajomstvo,
- ochrana cti a dobrého mena,
- právo vlastniť majetok,
- sloboda pohybu, myslenia, svedomia, náboženského vyznania.

Medzi **politické práva** zaraďujeme:

- slobodu prejavu,
- právo na informácie,
- volebné právo,
- právo zhromažďovať sa, združovať sa do politických strán,
- petičné právo,
- právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí.

Sú zabezpečené dokumentmi: Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (OSN 1966)

Práva 2. generácie – hospodárske, sociálne a kultúrne práva

Sú to práva vychádzajúce zo sociálnej filozofie, tzn. boja za sociálne práva slabších vrstiev, ich realizácia závisí od hospodárskej situácie v krajine. Tieto práva vyžadujú angažovanie sa štátu v sociálnej oblasti, v školstve, zdravotníctve. Plne boli uznané v 20. storočí, sú podmienkou na realizovanie občianskych a politických práv. Vychádzali z toho, že pre tých, ktorí nemajú ani životné minimum aby prežili, sú občianske a politické práva zbytočné.

- **Hospodárske práva:** právo na prácu, slobodnú voľbu povolania, spravodlivú odmenu za prácu, pracovnú zmluvu...
- **Sociálne práva:** týkajú sa sociálneho zabezpečenia, systém podpory zo strany štátu / nemocenské, rodinné dávky, podpora v nezamestnanosti /, ochrana manželstva, rodiny, právo na základnú lekársku starostlivosť a vzdelanie...
- **Kultúrne práva:** právo na prístup ku kultúrnemu dedičstvu.

Sú zabezpečené dokumentmi:

Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach (OSN 1966)

Európska sociálna charta,

Európsky dohovor o ochrane základných ľudských práv a slobôd (Rada Európy)

Práva 3. generácie – práva solidarity

Prejavujú sa na medzištátnej úrovni ako snahy a o riešenie globálnych problémov, ide o existenciu civilizácie ako celku, nie len o individuálne ľudské práva. Možno ich riešiť iba úsilím medzinárodného spoločenstva. Sú to akési ideály, ktoré iniciovali sociálnodemokratické hnutia v Západnej Európe, kresťanské hnutia a krajiny tretieho sveta. Diskutabilné je ich dodržiavanie, vynútiteľnosť a sankcionovanie.

Patria sem:

- právo na zdravé životné prostredie,
- právo na život v mieri,
- slobodné disponovanie prírodným bohatstvom...

Sú zabezpečené dokumentmi:

Deklarácia o medzinárodných zásadách priateľských vzťahov medzi národmi a štátmi (OSN 1977).

Základné dokumenty o ľudských a občianskych právach:

- 313 - Milánsky edikt (zrovnoprávnenie kresťanstva)
- 1215 - Magna charta libertatum (človek nebude svojvoľne zadržaný, ani uväznený, zbavený majetku, vypovedaný z krajiny...)
- 1598 - Nantský edikt (sloboda vyznania hugenotom...)

- 1609 - Majestát (Rudolf II. Habsburský) - nikto nemôže byť nútený ku katolíctvu ani evanjelictvu...
- 1679 - Habeas Corpus Act (občana nemožno svojvoľne uväzniť)
- 1689 - Bill of Rights (bez súhlasu parlamentu kráľ nemôže prijímať, vydávať, ani rušiť zákony)
- 1779 - Deklarácia nezávislosti (USA) - všetci sú si rovní...
- 1789 - Deklarácia práv človeka a občana - 2x revidovaná

Organizácie týkajúce sa ochrany ľudských práv pôsobiace na území Slovenskej republiky:

1. Slovenský výbor pre Unicef (Grosslingova)
2. Slovenský Helsinský výbor (Grosslingova 4)
3. Úrad verejného ochrancu ľudských práv (Nevädzová 5)
4. Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (Drotárska 46)
5. Stredisko pre obeť trestných činov (Súmračná 27)
6. Pomoc obetiam násilia (Bezručova 6)
7. Nadácia Občan a demokracia (Dobrovičova 13)
8. Nadácia Milana Šimečku (Hviezdoslavovo nám. 17)
9. Hnutie Human (Staromestská 6)
10. Amnesty international na Slovensku (Staromestská 6)
11. Nadácia otvorenej spoločnosti - Open Society Foundation
12. občianske združenie Človek v ohrození
13. organizácia Ľudia proti rasizmu
14. Aliancia žien Slovenska
15. Únia žien Slovenska
16. Asociácia organizácií zdravotne postihnutých občanov
17. Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov v SR...

Pamätné dni u nás:

- 25. 3.** - Deň zápasu za ľudské práva
- 13. 4.** - Deň nespravodlivo stíhaných
- 10.12.** - Deň ľudských práv

Národný plán výchovy k ľudským právam

V zmysle **Národného plánu výchovy k ľudským právam** využívame Katalóg ľudských práv pre školy, Edukačný materiál ku kampani Každý iný – všetci rovní (pracovné listy a metodický materiál pre učiteľov a pracovníkov s mládežou), vychádzame z Osnov základných poznatkov, zručností a želaných postojov a hodnôt v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam pre základné a stredné školy (schválené Odbornou komisiou ŠPÚ pre ľudské práva), pravidelne sa zapájame do Olympiády ľudských práv, ktorá je jedným z prostriedkov rozvíjania a hodnotenia úrovne vedomostí a zručností žiakov stredných škôl v oblasti ľudských práv, je v poslednom období zameraná aj na problematiku diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných prejavov intolerancie. Odborným garantom je celoštátna komisia, organizačným garantom na regionálnej úrovni sú Krajské školské úrady a metodicko-pedagogické centrá, na celoštátnej úrovni Olympiádu ľudských práv realizuje IUVENTA.

Výchova a vzdelávanie k ľudským právam je procesom výchovy, pokusom o rozšírenie informovanosti, zameraným na vytváranie všeobecnej kultúry, ponímajúcej ľudské práva prostredníctvom vštepovania vedomostí a zručností, ako aj formovania postojov, ktoré sa zameriavajú na:

- zvýšenie rešpektovania ľudských práv a základných slobôd,
- úplný rozvoj osobnosti a ponímanie ľudskej dôstojnosti,
- propagáciu porozumenia, tolerancie, rovnosti šancí a priateľstva medzi národmi, ako aj rasovými, národnostnými, etnickými, náboženskými a jazykovými skupinami,
- sprostredkovanie možnosti efektívne sa zúčastňovať na verejnom živote pre každého človeka.

Výchova a vzdelávanie k problematike ľudských práv sa považuje za základné právo a obsahom je:

- ochrana a rešpektovanie ľudských práv pre každého občana krajiny,
- hlásanie myšlienky nezávislosti, neoddeliteľnosti a všeobecnej platnosti ľudských práv,
- výchova a vzdelávanie k ľudským právam ako nástroj na dosiahnutie demokracie, udržateľného rastu, právnej spoločnosti, vonkajších životných podmienok a mieru,
- podporovanie znalosti a zručnosti k využívaniu nástrojov a mechanizmov ochrany ľudských práv,
- podporovanie tvorby analýz o trvalých, ako aj aktuálnych problémoch, týkajúcich sa problematiky ľudských práv, ktoré vyústia do ich riešenia v zhode so štandardom ľudských práv.
- venovať náležitú pozornosť príprave žiakov na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlavia a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, náboženskými a národnostnými skupinami, ako to vyplýva z Dohovoru OSN o právach dieťaťa,
- využiť vhodné tematické celky učebných osnov občianskej výchovy, náuky o spoločnosti, náboženskej a etickej výchovy, ako aj medzipredmetové vzťahy na posilnenie tolerancie, odstraňovanie rasizmu, antisemitizmu a xenofóbie,
- v rámci medzipredmetových vzťahov sú žiaci vedení k poznaniu potreby uplatňovania ľudských práv v každodennom styku,
- výchovu k ľudským právam v triede a v škole usmerňovať tak, aby sa stala integrálnou súčasťou celoživotného procesu podpory a ochrany ľudských práv, aby podporila hodnotu človeka ako ľudského jedinca a rozvoj medziľudských vzťahov v demokratickej spoločnosti,
- zapájať žiakov do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam organizovaním besied, súťaží, tematických výstav s tematikou ľudských práv.

Publikácie a vzdelávacie médiá zaoberajúce sa problematikou ľudských práv:

Metodické príručky:

- Kviečinská, J.: Prvé kroky pri výchove k ľudským právam
- Čapová, M. - Stašenkova, B.: Metodická príručka k občianskej výchove
- kolektív autorov : Výchova k ľudským právam
- Turek, I.: O vyučovaní ľudských práv
- kolektív autorov : Metodika vyučovania ľudských práv,
- kolektív autorov : Európsky dohovor o ľudských právach,
- Kusý, M. – Stredlová, T.: Výchova k tolerancii,
- Kompas Rady Európy: Compass – A manual on Human Rights Education with young people (2002)
- Právo na život (Kováčik, J., 2002)
- Utečenci v dnešnom svete (Kováčik, J., 2002)
- Právo na azyl (Kováčik, J., 2003)
- Kronika olympiády ľudských práv I - V (Dolník, V.)
- Ľudské práva (Gál, J., Dolník, V.)
- Predchádzajme intolerancii! (MPC Prešov s finančným príspevkom Úradu vlády SR, 2004)
- Formovanie občianskych zručností (Hoffmanová, V., 1997)
- Dohovor o právach dieťaťa, (Kováčik, J.)
- Aj my sme Európania, (Ďurajková, D.) odborné-metodické texty, vydala nadácia M. Šimečku
- Základné ľudské práva, (kol. autorov) publikácia vydaná OZ Občan a demokracia
- Výchova k ľudským právam, (kol. autorov) vydalo OZ Občan a demokracia, Občan a demokracia, (kol. autorov) vydalo OZ Občan a demokracia, 2 publikácie - zdrojová kniha a metodická príručka
- Občan a verejná správa, (kol. autorov) vydalo združenie Občan a demokracia, 2 publikácie - zdrojová kniha a metodická príručka
- Úvod do Európskeho dohovoru o ľudských právach, (Cameron, I. - preklad), vydalo združenie Občan a demokracia
- Neviditeľná menšina, (kol. autorov) vydalo združenie Občan a demokracia
- Ružový a modrý svet, (kol. autorov) vydalo združenie Občan a demokracia

- Sloboda prejavu, Domáce násilie, Právo na informácie, Právo na súkromie. Diskriminácia, vydalo združenie Občan a demokracia, 10 publikácií - zdrojová kniha a metodická príručka
- Právo Európskej únie, (Debrečéniová, J.) vydalo združenie Občan a demokracia, 2 publikácie - zdrojová kniha a metodická príručka
- Účasť na správe vecí verejných a menšiny (Ghai, J.- preklad), vydalo združenie Občan a demokracia
- Európsky dohovor o ľudských právach, metodický materiál, vydala Rada Európy
- Právo na každý deň, súbor 5 publikácií (kol. autorov) (Občan a jeho možnosti, Občianske právo, Rodinné právo, Trestné právo, Pracovné právo) aj s metodickou príručkou, vydala nadácia Občan a demokracia,
- KOMPAS - manuál výchovy mládeže k ľudským právam, zverejnený na www.iuventa.sk v časti Projekty – Ľudské práva,
- Živé knižnice – projekt zverejnený na www.iuventa.sk v časti Projekty – Ľudské práva.

Odkazy na linky pomoci na ochranu práv detí a mládeže pred násilím a zneužívaním:

- linka detskej dôvery <https://www.linkadeti.sk/domov>,
- linka dôvery Nezábudka <https://www.dusevnezdravie.sk/linky-pomoci>,
- internetové linky dôvery <https://ipcko.sk>, <https://www.stalosato.sk/>, <http://nenormalne.sk/>,
- linka detskej istoty <http://www.ldi.sk>,
- online poradňa (LIVECHAT) pomoci obetiam trestných činov, ktorej ikonka sa nachádza v pravom spodnom rohu na stránke www.prevenciakriminality.sk.
- psychologická internetová poradňa pre mladých ľudí so zdravotným znevýhodnením <https://dobralinka.sk/>.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov stredných škôl

(výňatok z Metodického pokynu č. 21/2011
na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl)

Čl. 1

Úvodné ustanovenia

Metodický pokyn upravuje postup hodnotenia a klasifikácie žiakov stredných škôl v Slovenskej republike, ktorý sa vykonáva v procese výchovy a vzdelávania v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 462/2008 Z. z. a zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

(1) Metodický pokyn upravuje postup pri

- a) hodnotení a klasifikácii prospechu žiakov stredných škôl (ďalej len „žiaci“),
- b) hodnotení a klasifikácii správania žiakov,
- c) udeľovaní a ukladaní opatrení vo výchove,
- d) celkovom hodnotení žiakov,
- e) komisionálnych skúškach,
- f) vedení dokladov o vzdelaní a niektorých školských tlačív.

Čl. 2

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

- (1) Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov klasifikáciou¹⁾.
- (2) Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami: **1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný a 5 – nedostatočný.**²⁾
- (3) Riaditeľ strednej školy (ďalej len „riaditeľ“) oznámi v deň začiatku príslušného školského roka, ktoré predmety sa klasifikujú a ktoré sa neklasifikujú³⁾ v súlade so školským vzdelávacím programom.
- (4) V **predmetoch**, ktoré sa **neklasifikujú**, sa v **katalógovom liste žiaka a na vysvedčení žiaka** uvedie „**absolvoval/absolvovala**“ alebo „**neabsolvoval/neabsolvovala**“ v súlade so školským vzdelávacím programom.
- (5) Zákonných zástupcov žiaka informuje priebežne o prospechu a správaní žiaka triedny učiteľ, učiteľia jednotlivých predmetov alebo majster odbornej výchovy. V prípade výrazného zhoršenia prospechu alebo správania informuje zákonných zástupcov žiaka riaditeľ písomne.

Čl. 3

Všeobecné zásady hodnotenia a klasifikácie žiakov

- (1) Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu na strednej škole je **systematické hodnotenie** žiaka. Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností podľa platných učebných osnov a vzdelávacích štandardov.⁴⁾ Hodnotenie a klasifikácia preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôžu byť znížené na základe správania žiaka.
- (2) Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu má motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu.
- (3) **Žiak má právo**
 - a) vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom,
 - b) dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia,
 - c) na objektívne hodnotenie.
- (4) Vo výchovno-vzdelávacom procese sa vykonáva **priebežná a súhrnná klasifikácia žiaka**. **Priebežná klasifikácia** sa uplatňuje **pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov** žiaka. **Súhrnná klasifikácia** sa vykonáva **na konci každého polroka**.
- (5) Pri hodnotení sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva. Hodnotenie je motivačný a výchovný prostriedok, ako aj prostriedok pozitívneho podporovania zdravého sebavedomia žiaka.
- (6) Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením je potrebné zohľadňovať zdravotné postihnutie týchto žiakov⁵⁾ a vychádzať zo záverov a odporúčaní k hodnoteniu a klasifikácii školských poradenských zariadení.
- (7) V záujme poskytnutia objektívnej spätnej väzby a poukázania na rozvojové možnosti žiaka v danej oblasti učiteľ pri písomných prácach môže pri klasifikácii známku uviesť slovný komentár, v ktorom vysvetlí žiakovi nedostatky.

Čl. 4

Získavanie podkladov na hodnotenie a klasifikáciu

- (1) Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:
 - a) sledovaním stupňa rozvoja individuálnych osobnostných predpokladov a talentu,
 - b) sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
 - c) rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové, didaktické testy),

¹⁾ § 55 ods. 1 písm. b) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁾ § 55 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 55 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ § 9 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ § 55 zákona č. 245/2008 Z. z. a § 9 ods. 1 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

- d) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby aj s výchovným poradcom, školským psychológom, alebo odbornými zamestnancami zariadení výchovného, psychologického a špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie,
 - e) rozhovormi so žiakom.
- (2) Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka podľa vnútorných predpisov školy. V priebehu školského roka zaznamenáva výsledky žiaka a jeho prejavy najmä preto, aby mohol žiakovi poskytovať spätnú väzbu a usmerňovať výchovno-vzdelávací proces žiaka v zmysle jeho možností rozvoja a informovať zákonných zástupcov žiaka.
 - (3) Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky. Žiak by mal byť v priebehu polroka z jedného vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou jedna hodina týždenne vyskúšaný minimálne dvakrát. Z vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou vyššou ako jedna hodina týždenne by mal byť žiak v priebehu polroka skúšaný minimálne trikrát.
 - (4) Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie so zdôvodnením. Po ústnom vyskúšaní oznámi učiteľ výsledok hodnotenia ihneď. Výsledky hodnotenia písomných skúšok, prác aj praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 14 dní.
 - (5) Jednotlivé druhy písomných skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby sa nadmerne nehromadili v určitých obdobiach. Termín písomnej práce, ktorá trvá viac ako 25 minút, učiteľ konzultuje s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môžu žiaci písať len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Čl. 21

Hodnotenie a klasifikácia správania

- 1) Klasifikáciu správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.
- 2) Pri hodnotení a klasifikácii správania žiaka sa zohľadňuje plnenie ustanovení školského poriadku a ďalších vnútorných predpisov školy a dodržiavanie stanovených pravidiel správania, ľudských práv a práv dieťaťa, dodržiavanie mravných zásad správania sa v škole a na verejnosti počas aktivít súvisiacich so štúdiom na strednej škole. Pri klasifikácii správania sa v jednotlivých prípadoch prihliada na zdravotný stav žiaka.
- 3) Správanie žiaka sa klasifikuje podľa kritérií uvedených v odsekoch 4 až 7.
- 4) Stupňom 1 – veľmi dobré sa žiak klasifikuje, ak dodržiava ustanovenia školského poriadku a ďalších vnútorných predpisov školy a riadi sa nimi. Dodržiava morálne zásady a pravidlá spolunažívania v kolektíve a vo vzťahu k učiteľom. Ojedinele sa môže dopustiť menej závažných previnení.
- 5) Stupňom 2 – uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak jeho správanie je v súlade s ustanoveniami školského poriadku a ustanoveniami ďalších vnútorných predpisov školy, morálnymi zásadami a pravidlami spolunažívania vzhľadom k spolužiakom a učiteľom. Žiak sa dopustí závažnejšieho priestupku alebo sa opakovane dopúšťa menej závažných priestupkov voči ustanoveniu školského poriadku.
- 6) Stupňom 3 – menej uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak sa dopustí závažného priestupku voči školskému poriadku a voči ďalším vnútorným predpisom školy alebo sa aj po udelení druhého stupňa klasifikácie správania dopúšťa závažnejších priestupkov voči morálnym zásadám a pravidlám spolunažívania, porušuje ľudské práva spolužiakov, pedagogických zamestnancov alebo ďalších osôb.
- 7) Stupňom 4 – neuspokojivé sa žiak klasifikuje, ak jeho správanie je v rozpore s ustanoveniami školského poriadku a s ustanoveniami ďalších vnútorných predpisov školy, s právnymi a etickými normami spoločnosti, výrazne porušuje ľudské práva spolužiakov, pedagogických zamestnancov alebo ďalších osôb. Dopustí sa závažných previnení, ktorými vážne ohrozuje výchovu ostatných žiakov. Zámerne narušá činnosť žiackeho kolektívu.
- 8) Klasifikácia správania žiaka sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka.
- 9) Žiak **nadstavbového**, pomaturitného a vyššieho odborného **štúdia** sa v súlade s osobitným predpisom⁶⁾ **neklasifikuje zo správania**.

Čl. 22

Opatrenia vo výchove

6) § 56 ods. 7 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- 1) Za vzorné správanie, vzorné plnenie povinností, mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, dlhodobú svedomitú prácu, výrazne prosociálne správanie, ktoré pozitívne ovplyvňuje sociálnu klímu v triede a v škole a záslužný alebo statočný čin, možno žiakovi udeliť pochvalu alebo iné ocenenie.⁷⁾
- 2) Pochvalu alebo iné ocenenie udeľuje žiakovi triedny učiteľ, vychovávateľ, majster odbornej výchovy, vedúci strediska praktického vyučovania alebo riaditeľ.⁸⁾ V konzervatóriách môže triednemu učiteľovi predložiť návrh na pochvalu alebo iné ocenenie vedúci oddelenia. V osobitne odôvodnených prípadoch, najmä ak ide o mimoriadne záslužný alebo statočný čin, môže žiakovi udeliť pochvalu alebo iné ocenenie zástupca zriaďovateľa strednej školy, zástupca štátnej správy v školstve alebo minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.
- 3) Návrhy na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokujú v pedagogickej rade. Pochvala alebo iné ocenenie sa udeľuje spravidla na zhromaždení triedy alebo školy.
- 4) Na posilnenie disciplíny, za menej závažné, závažnejšie alebo opakované previnenia voči školskému poriadku, zásadám spolunažívania, ľudským právam, mravným normám spoločnosti alebo ak žiak narúša činnosť kolektívu, možno žiakovi uložiť napomenutie alebo pokarhanie⁹⁾ nasledovne:
 - a) napomenutie od triedneho učiteľa,
 - b) napomenutie od majstra odbornej výchovy,
 - c) napomenutie od vedúceho strediska praktického vyučovania,
 - d) pokarhanie od triedneho učiteľa,
 - e) pokarhanie od majstra odbornej výchovy,
 - f) pokarhanie od vedúceho strediska praktického vyučovania,
 - g) pokarhanie od riaditeľa.
- 5) V konzervatóriách môže vedúci oddelenia predložiť triednemu učiteľovi návrh na uloženie opatrenia vo výchove podľa odseku 4.
- 6) Žiakovi možno uložiť za závažné alebo opakované previnenia voči školskému poriadku, zásadám spolunažívania, ľudským právam alebo mravným normám spoločnosti
 - a) **podmienečné vylúčenie,**
 - b) **vylúčenie.**
- 7) Opatrenie vo výchove podľa odseku 6 možno uložiť žiakovi strednej školy len vtedy, ak skončil plnenie povinnej školskej dochádzky¹⁰⁾.
- 8) Žiakovi je možné uložiť opatrenia vo výchove podľa odsekov 4 a 6 po prerokovaní v pedagogickej rade do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa o previnení žiaka dozvedel pedagogický zamestnanec školy, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď sa žiak previnenia dopustil. Za jedno previnenie sa ukladá len jedno opatrenie vo výchove.
- 9) Pred uložením opatrenia vo výchove podľa odsekov 4 a 6 treba previnenie žiaka objektívne prešetriť. Podľa potreby, najmä pri posudzovaní závažného alebo opakovaného previnenia, sa na jeho prerokovanie za účasti žiaka prizve zákonný zástupca žiaka, prípadne i delegovaný zástupca rady školy.
- 10) Uloženie opatrenia vo výchove podľa odseku 4 a odseku 6 písmeno a) sa oznamuje žiakovi spravidla pred kolektívom triedy alebo školy.
- 11) V rozhodnutí o uložení opatrenia vo výchove¹¹⁾ podľa odseku 6 písm. a) určí riaditeľ skúšobnú lehotu, a to najdlhšie na jeden rok. Ak sa podmienečne vylúčený žiak v skúšobnej lehote osvedčil, riaditeľ upustí od vylúčenia. Ak sa žiak v tejto lehote dopustí ďalšieho závažného previnenia, riaditeľ uloží žiakovi opatrenie vo výchove podľa odseku 6 písm. b).
- 12) Na rozhodovanie riaditeľa podľa odseku 4 písm. g) a podľa odseku 6 písm. a) sa nevzťahuje všeobecne záväzný právny predpis o správnom konaní.¹²⁾
- 13) Opatrenie vo výchove sa zaznamenáva do osobného spisu žiaka.¹³⁾ Opatrenie vo výchove udelené, resp. uložené neplnoletému žiakovi oznamuje riaditeľ zákonnému zástupcovi žiaka písomne.

⁷⁾ § 58 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ § 38 ods. 4 a 5 zákona 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ § 58 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ § 5 ods. 4 písm. j) zákona č. 596/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ § 38 ods. 4 zákona č. 596/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹³⁾ § 11 ods. 3 písm. l) zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Čl. 23

Celkové hodnotenie

Celkové hodnotenie žiaka¹⁴⁾ na konci prvého a druhého polroka vyjadruje **výsledky jeho klasifikácie v povinných vyučovacích predmetoch, ktoré sa klasifikujú podľa Čl. 2, Čl. 6 až 20 a klasifikáciu jeho správania podľa Čl. 21.**

Čl. 24

Komisionálne skúšky

- 1) Žiak strednej školy sa klasifikuje podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak
 - a) vykonáva rozdielovú skúšku,
 - b) je skúšaný v náhradnom termíne,
 - c) má on alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti klasifikácie v jednotlivých predmetoch prvého a druhého polroka a do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu klasifikácie prospechu a správania žiaka za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia požiada riaditeľa školy o preskúšanie;¹⁵⁾ ak príslušný predmet vyučuje riaditeľ, môže žiak alebo zákonný zástupca žiaka o preskúšanie požiadať orgán miestnej štátnej správy v školstve,
 - d) sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa školy,
 - e) vykonáva opravné skúšky,
 - f) vykonáva skúšky pri štúdiu podľa individuálneho učebného plánu,
 - g) bol oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
 - h) koná praktickú skúšku a skúšku z hlavného odboru štúdia na konci prvého a druhého polroka na školách so vzdelávacím programom umeleckého zamerania a konzervatóriách,
 - i) vykonáva skúšky pri štúdiu jednotlivých vyučovacích predmetov,
 - j) vykonáva skúšky pri plnení osobitného spôsobu školskej dochádzky,
 - k) vykonáva skúšky pri individuálnom vzdelávaní,
 - l) školská inšpekcia zistí nedostatky pri klasifikácii a nariadi komisionálne preskúšanie.¹⁶⁾
- 2) Ak nie je možné žiaka vyskúšať a klasifikovať v prvom polroku¹⁷⁾ alebo v druhom polroku¹⁸⁾ v riadnom termíne z predmetu, ktorý sa vyučuje aj v druhom polroku žiak sa klasifikuje na základe výsledkov skúšky podľa ods. 1 písm. b).
- 3) Žiak, ktorého prospech najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov, ktoré sa vyučujú len v prvom polroku je nedostatočný¹⁹⁾ alebo ktorý má na konci druhého polroka prospech nedostatočný najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov²⁰⁾ sa klasifikuje na základe výsledkov skúšky podľa ods. 1 písm. e).
- 4) Žiak, ktorý sa vzdeláva podľa medzinárodných programov, po písomnom súhlase Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky je hodnotený podľa pravidiel hodnotenia týchto programov.²¹⁾
- 5) Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na komisionálnu skúšku a neospravedlní sa sám alebo prostredníctvom svojho zákonného zástupcu najneskôr v deň konania skúšky okrem skúšky podľa odseku 1 písm. c sa klasifikuje z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať komisionálnu skúšku stupňom prospechu nedostatočný.
- 6) Preskúšať žiaka podľa odseku 1 písm. c) možno len vtedy, ak v príslušnom klasifikačnom období ešte nebol z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

14) § 55 ods. 8 a 9 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

15) § 57 ods. 1 písm. c) zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

16) § 13 ods. 7 zákona č. 596/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

17) § 56 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

18) § 56 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

19) § 56 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

20) § 56 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

21) § 55 ods. 22 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- 7) O povolení vykonať komisionálnu skúšku podľa odseku 1 písm. a) až k) rozhodne riaditeľ školy. Prítomnosť zákonného zástupcu žiaka na jeho komisionálnom preskúšaní povoľuje riaditeľ školy.
- 8) Komisia pre komisionálne skúšky je najmenej trojčlenná. Komisia sa skladá z
 - a) predsedu, ktorým je spravidla riaditeľ alebo ním poverený učiteľ alebo majster odbornej výchovy;
 - b) skúšajúceho učiteľa, ktorým je spravidla učiteľ alebo majster odbornej výchovy vyučujúci žiaka príslušný vyučovací predmet,
 - c) prísediaceho, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady pre príslušný alebo príbuzný vyučovací predmet.
- 9) Výsledok komisionálnej skúšky, ktorý vyhlási predseda komisie verejne v deň konania skúšky je pre klasifikáciu žiaka konečný.
- 10) Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrtročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie a klasifikácia prospechu žiaka²²⁾. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje
 - a) údaje identifikujúce žiaka,
 - b) hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
 - c) návrh hodnotenia a klasifikácie žiaka.

Rozpis hodín

Teoretické vyučovanie

0. hodina	7.05	-	7.50
1. hodina	7.55	-	8.40
2. hodina	8.50	-	9.35
3. hodina	9.45	-	10.30
4. hodina	10.35	-	11.20

²²⁾ § 24 ods. 8 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

veľká prestávka

5. hodina	11.50	-	12.35
6. hodina	12.40	-	13.25
7. hodina	13.35	-	14.20
8. hodina	14.30	-	15.15

Rozpis hodín

**Vyučovanie na
„odbornom výcviku“**

vyučovanie	7.00	-	9.00
prestávka	9.00	-	9.15
vyučovanie	9.15	-	11.00
prestávka	11.00	-	11.30
5.-6. hodina	11.30	-	13.00

7. hodina 13.00 - 14.00

**KRÍZOVÝ PLÁN POČAS MIMORIADNYCH
UDALOSTÍ**

Dodatok č. 1

k dokumentu

Školský poriadok Strednej odbornej školy priemyselných
technológií Púchov

pre žiakov školy a ich rodičov

a zákonných zástupcov

(skrátенý názov Školský poriadok Strednej odbornej školy priemyselných technológií Púchov)

1. Všetci zamestnanci školy bezprostredne po krízovej udalosti zaistujú bezpečie pre seba a pre druhých. Užitočné telefónne čísla: 150 - Hasičský a záchranný zbor, 155 - Rýchla lekárska služba; 158- Polícia; 112-Integrovaný záchranný systém.

Pokúšia sa upokojiť najprv seba samých. Do príchodu záchranných zložiek, polície, hasičov, poskytujú prvú predlekársku pomoc, snažia sa dostať zasiahnutých žiakov a personál školy do bezpečia. Pokiaľ riziko ohrozenia pominulo, poskytujú zasiahnutým základnú psychologickú prvú pomoc. Všetci zamestnanci školy sa snažia vytvoriť bezpečný priestor. Zamestnanci školy, ktorí neboli zasiahnutí, nie sú zranení, aktívne pomáhajú pri starostlivosti o svedkov aj o ostatných aktérov udalosti. Posadia sa k nim, ponúknu čaj, deku, svoju prítomnosť, fyzický kontakt podľa potrieb zasiahnutého (najmä mladší žiaci), ak je nevyhnutný, na sociálne neutrálne časti tela (plecia, stred chrbta ako podporu). Pedagogickí a odborní zamestnanci skontrolujú, alebo vytvoria zoznam prítomných žiakov aj zamestnancov školy.

Bezpečie v škole vytvárajú pedagogickí a odborní zamestnanci štruktúrou a režimom dňa, prítomnosťou stabilných dospelých (v ideálnom prípade nezasiahnutých), jasnou komunikáciou o tom, čo sa stalo a čo bude nasledovať. Vedenie školy, ŠPT opakovane ubezpečuje školskú komunitu (kolegov, deti a žiakov), že sú v bezpečí a ďalšie riziko nehrozí. Členovia školskej komunity sa navzájom povzbudzujú.

2. Zamestnanci školy podporujú vzájomnú informovanosť. Vedenie školy zisťuje, overuje a posúva informácie. Je prirodzenou ľudskou potrebou pochopiť, čo sa stalo. Ak majú ľudia nedostatok informácií, môžu prežívať veľkú úzkosť, majú tendenciu dopĺňať si chýbajúce informácie podľa vlastnej fantázie, pričom doplnený obsah môže byť traumatizujúcejší, ako realita. Preto vedenie školy v súčinnosti s intervenčným tímom informuje o tom, čo sa stalo, kedy a kto je zasiahnutý, čo sa bude diať ďalej. Zamestnanci školy nepodporujú a nešíria neoverené verzie a vlastné interpretácie udalosti, nikoho neobviňujú z udalosti.

Riaditeľ školy informuje zamestnancov školy, rodinu zasiahnutého žiaka, zriaďovateľa, žiakov školy, podľa potreby políciu. Nepriaznivé správy, nehody, zranenia a úmrtie rodine (či iným dotknutým osobám) oznamuje polícia, alebo člen záchranného tímu, lekár, ideálne v spolupráci s riaditeľom školy. Školská komunita môže bezprostredne po udalosti, alebo v prvý deň po udalosti využiť podporu policajných psychológov, alebo psychosociálneho tímu. Pedagogickí aj odborní zamestnanci počítajú s tým, že polícia začne vyšetrovanie udalosti (ak si to bude vyžadovať daná udalosť) a bude nutné zabezpečiť prítomnosť dospelých počas výsluchu maloletých. Bezprostredne zasiahnutých žiakov o udalosti informuje triedny učiteľ spolu s povereným členom ŠPT, prípadne iným povereným odborným či pedagogickým zamestnancom osobne. Individuálne informuje potom najmä tých žiakov so skúsenosťami s podobnými životnými udalosťami a inými špecifickými skupinami (vrátane žiakov s poruchou autistického spektra, žiakov s prežitými traumami, a iné).

3. Riaditeľ školy bezodkladne kontaktuje spádové CPP osobne/telefonicky a zároveň e-mailom, požiada o realizáciu krízovej intervencie. CPP vytvorí z odborných zamestnancov vyškolených v krízovej intervencii intervenčný tím. Vedúci tímu navštívi školu a zisťuje potreby zasiahutej školy a dopad udalosti na školskú komunitu. Vedenie školy v spolupráci s intervenčným tímom vytvára emočne neutrálne naratív (založený na dostupných a overených faktoch) o tom, čo sa stalo a kto je zasiahnutý.

4. Vedúci krízového intervenčného tímu spolu s vedením školy koordinuje aktivity v škole, ako aj pôsobenie intervenčného tímu. Realizácia nasledujúcich aktivít krízového plánu závisí od rozsahu mimoriadnej udalosti. Rozsah a spôsob realizácie najprv vedenie školy skonzultuje s intervenčným tímom. Spolu s intervenčným tímom zvolá vedenie školy koordinačné stretnutie pre všetkých zamestnancov školy. Oboznámi zamestnancov školy s oficiálnym naratívom, čo o udalosti škola vie, čo sa stalo, aký má udalosť dopad na školu. Tento naratív následne prinášajú pedagógovia do tried a oboznamujú ním žiakov. Vedenie školy spolu s intervenčným tímom rozdelí roly, úlohy a zodpovednosti, vytvorí zoznam úloh a priradí k nim zodpovednú osobu, nastaví plán na aktuálny deň. Intervenčný tím požiada učiteľov, aby navrhli, kto ešte, okrem zasiahnutých, bude potrebovať krízovú intervenciu. Intervenčný tím stabilizuje zamestnancov školy, aby boli schopní pokračovať vo svojej práci a mohli deťom a žiakom pomôcť s emocionálnou reguláciou a stabilizáciou.

Stabilizovaní pedagogickí a odborní zamestnanci predstavujú vzor, ako sa môžu aj žiaci upokojiť a zvládať náročnú situáciu. Vedenie školy zdôrazňuje dôležitosť pokračovania školskej rutiny, ktorá vytvára bezpečie a predvídateľnosť.

5. Stabilizovaní pedagogickí zamestnanci sa vrátia do tried a umožnia žiakom hovoriť o tom, čo sa stalo. Neotvárajú tému, ak žiaci o udalosti nevedia, a/alebo sa ich netýka. Vytvárajú žiakom bezpečný priestor, v ktorom zdôraznia, že sú už všetci v bezpečí a nebezpečenstvo pominulo. Umožnia žiakom vyjadriť emócie. Sú autentickí vo svojich vyjadreniach (aj ja som sa zľakla, aj ja som teraz smutný, teraz je to ťažké). Sú nositeľmi nádeje, ale nebagatelizujú udalosť, ani neposkytujú falošnú útechu. Ak deti žiaci už nechcú o udalosti hovoriť, sú unavení alebo preťažení, pedagógovia pokračujú vo vyučovaní. Je nutné odložiť preverovanie vedomostí a hodnotenie žiakov (aj dopredu oznámené a plánované) na čas, kedy je situácia v škole upokojená a žiaci sú schopní pripravovať sa na vyučovanie.

Vedenie školy koordinuje spoluprácu a súčinnosť s intervenčným tímom, rieši priebežne potreby zúčastnených a dopad udalosti na školskú komunitu.

6. Riaditeľ školy spolu s intervenčným tímom v prípade potreby vytvára a zverejní tlačovú správu. Riaditeľ školy poverí jedného zamestnanca (ak to neurobí sám), ktorý jediný je oprávnený poskytovať informácie o dianí v škole. Riaditeľ oboznámi žiakov aj zamestnancov školy, že z dôvodu ochrany osobných údajov nie sú oprávnení poskytovať médiám fotografie, ani akékoľvek informácie o zasiahnutých. Informuje zamestnancov aj žiakov, že vystavením zasiahnutých médiám sa zvyšuje riziko vzniku posttraumatickej stresovej poruchy až 2,5-násobne (Turunen, 2017).

7. Intervenčný tím poskytuje krízovú intervenciu (spravidla 36-48 hod od krízovej udalosti). Intervenčný tím nastupuje do tried a poskytuje triedam, aj menším skupinám žiakov krízovú intervenciu. Krízový intervenčný tím spolu s vedením školy sledujú vývoj potrieb, síl a zdrojov školskej komunity. Priebežne riešia rozdielnosť potrieb a konflikty. Zadáva úlohy a poverí zamestnanca školy, aby celú udalosť dokumentoval a zaznamenával, čo sa v škole deje a čo škola potrebuje. V prípade potreby riaditeľ školy vystrieda vyčerpaných zamestnancov inými zamestnancami. Vedenie školy prostredníctvom triednych učiteľov komunikuje so zákonnými zástupcami žiaka.

Riaditeľ školy v spolupráci s intervenčným tímom vytvorí e-mail (list) pre zákonných zástupcov, kde vyjadrí ľútosť nad udalosťou, emocionálne neutrálne pomenuje, čo sa stalo, aké reakcie žiakov možno očakávať a akým spôsobom môžu svoje deti podporiť. Naznačí ďalšie kroky školy. Informuje zákonných zástupcov zasiahnutého žiaka, že z dôvodu mimoriadnej udalosti a jej dopadu na školskú komunitu budú v nasledujúcich dňoch pre žiakov prebiehať v škole krízové intervencie. Prostredníctvom informačného systému školy (napr. Edupage) alebo prostredníctvom dôveryhodnej kontaktnej osoby (terénni sociálni pracovníci, pracovníci komunitných centier a pod.) poskytne zákonným zástupcom aj ďalšie bližšie informácie. Informuje najmä o tom, ktoré CPP, alebo ktorý intervenčný tím bude riadiť a koordinovať krízovú pomoc. Škola zároveň požiada zákonných zástupcov, aby umožnili svojim deťom zúčastniť sa krízovej intervencie. Zasiahnutej rodine vyjadrí osobnú účasť a pre deti zasiahnutej rodiny sprostredkuje individuálnu krízovú intervenciu mimo školy (poskytne telefonické kontakty na klinických psychológov, trauma terapeutov, psychiatrov v mieste bydliska rodiny alebo pôsobnosti školy).

Riaditeľ oznámi čas a link pre stretnutie zákonných zástupcov žiakov školy so psychológmi online, alebo osobne v priestoroch školy. Priloží kontakty na organizácie, ktoré poskytujú individuálnu krízovú intervenciu, alebo zdravotnú starostlivosť (napr. Linky pomoci, Linka dôvery Nezábudka, IPčko, Modrý anjel, klinickí psychológovia, trauma terapeuti EMDR, psychiatri, spádové ZPP).

Účasť žiakov na krízovej intervencii je dobrovoľná. Zákonní zástupcovia sú dopredu informovaní e-mailom alebo inou vhodnou formou (osobne, listom a pod.) o tom, kto bude soiakmi pracovať a poskytovať krízovú intervenciu. Nie je potrebné, aby zákonný zástupca dal súhlas s krízovou intervenciou.

Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov dieťa má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv strednú školu, školské zariadenie, alebo poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Všetky orgány strednej školy sú povinné poskytnúť dieťaťu okamžitú pomoc pri ochrane života a zdravia, vykonať opatrenia na zabezpečenie jeho práv a právom chránených záujmov a to aj sprostredkovaním tejto pomoci. Podľa zákona 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí, §8, ods. 2, dieťa má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv aj bez vedomia rodičov, alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa.

Podľa vyhlášky § 2 ods. 6 vyhlášky MŠVVŠ SR č. 24/2022 Z.z. o zariadeniach poradenstva a prevencie, sa pri odbornej činnosti vykonávanej v rozsahu krízovej intervencie v škole alebo v školskom zariadení informovaný súhlas nevyžaduje.

Intervenčný tím na konci každého dňa informuje vedenie školy aj pedagógov, čo sa v ten deň stalo, ocení spoluprácu celej komunity, navrhne plány na ďalší deň. Upozorní na žiakov, ktorí potrebujú zvýšený dohľad a starostlivosť. Intervenčný tím spolu s triednym učiteľom opakovane skontroluje, ktorí žiaci boli neprítomní a nastaví plán na dni po ich návrate. Môže navrhnúť prizvanie trauma terapeuta pre obzvlášť zraniteľných a traumatizovaných. Realizuje pre zamestnancov školy reflexiu dňa a manažment stresu. Poskytuje spätnú väzbu a poradenstvo pre zákonných zástupcov žiakov alebo žiakov školy cez spoločné stretnutie osobne, alebo online, ideálne do dvoch dní od realizácie intervencií v skupinách a triedach.

Ak to okolnosti, kapacity a kompetencie interventov umožňujú, intervenčný tím môže poskytnúť intervenciu zameranú na redukciiu stresu ASSYST, ktorá podporuje prirodzené spracovanie nadmerného stresu organizmom, čím sa redukuje vznik posttraumatickej stresovej poruchy po udalosti. ASSYST môže realizovať len intervent so vzdelaním v psychotraumatológii a EMDR, so vzdelaním v práci s detským klientom.

8. Vedenie školy so zamestnancami školy vyhodnocuje a uzatvára udalosť. Na začiatku denne, neskôr po týždni, po mesiaci, po pol roku, po roku. vyhodnocuje, čo v škole urobili, čo sa podarilo, čo nie, čo je nutné zmeniť, čo škola plánuje, na čo sa pripraviť. Vedenie školy poďakuje kolegom, vysloví uznanie. Prvý mesiac po udalosti vyplňajú učitelia skriningový dotazník najviac zasiahnutých žiakov a na konci týždňa ho odovzdajú členovi ŠPT. Skriningový dotazník majú k dispozícii intervenčné tímy, ktoré ich rozďajú zamestnancom škôl. Člen ŠPT následne vyhodnotí, s ktorými žiakmi bude pracovať, kto bude potrebovať ďalšiu intervenciu v CPP, psychiatrické vyšetrenie, trauma terapiu. Triedni učitelia úzko spolupracujú so zákonnými zástupcami pri podpore ich detí. Členovia ŠPT monitorujú správanie, učenie a prípravu žiakov na vyučovanie, realizujú skupinové preventívne aktivity pre podporu zvládacích stratégií žiakov, podporu odolnosti a dobrú integráciu udalosti do každodenného života.

Spolu s vyhodnocovaním školská komunita zároveň udalosť uzatvára. Uzatváranie pomáha vytváranie príležitostí pre spoločné zdieľanie, uznanie práce a úsilia ostatných, spoločné rituály. Ak udalosť zanecháva nejaký odkaz smerom k potrebe zmien v kultúre, fungovaní školy, je dôležité spolu so zriaďovateľom a CPP takéto zmeny reflektovať a podľa potreby zrealizovať.

9. Školská komunita integruje udalosť do každodenného života. ŠPT podľa potreby facilituje smútkové poradenstvo pre jednotlivcov aj skupiny. ŠPT si všíma adaptáciu detí, žiakov a zamestnancov školy na požiadavky každodenného života, identifikuje jednotlivcov s problémami v adaptácii a s rizikom komplikovaného trúčhlenia, resp. závažným duševným ochorením. Vedenie školy a triedni učitelia sa v spolupráci so ŠPT pripravujú na rozlúčky, rituály, výročia, sviatky. Skúsenosti zo zvládnutia krízovej situácie školská komunita uplatní v aktualizácii krízového plánu, prevencii, pripravenosti a posilnení odolnosti žiakov a zamestnancov školy.

Tento dodatok je platný v plnom rozsahu od 1.9.2024

V Púchove dňa

Ing. Lenka Jancíková
riadiateľka školy

Dodatok č. 2

ŠTANDARDY DORŽIAVANIA ZÁKAZU SEGREGÁCIE VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

k dokumentu

Školský poriadok Strednej odbornej školy priemyselných technológií
Púchov

pre žiakov školy a ich rodičov
a zákonných zástupcov

(skrátенý názov Školský poriadok Strednej odbornej školy priemyselných
technológií Púchov)

Článok 1 Všeobecná časť

Pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní škola a školské zariadenie postupuje podľa Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „Štandardy“), ktoré vydáva MŠVVaM SR a ich znenie je súčasťou dodatku školského poriadku.

Štandardy sú základné pravidlá, princípy a postupy predchádzania a eliminácie segregácie vo výchove a vzdelávaní. Ich uplatňovanie prispieva k dodržiavaniu princípov výchovy a vzdelávania podľa školského zákona v školách a školských zariadeniach. Vychádzajú z ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa:

Článok 2 ods. 1: Zabezpečiť práva ustanovené týmto Dohovorom každému dieťaťu nachádzajúcemu sa pod ich jurisdikciou bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného, etnického alebo sociálneho pôvodu, majetku, telesnej alebo duševnej nespôsobilosti, rodu a iného postavenia dieťaťa alebo jeho rodičov alebo zákonných zástupcov.

Článok 2 ods. 2: Urobiť potrebné opatrenia na to, aby bolo dieťa chránené pred všetkými formami diskriminácie alebo trestania, ktoré vyplývajú z postavenia, činnosti, vyjadrených názorov alebo presvedčenia jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo členov rodiny.

Článok 3 ods. 1: Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Článok 29 ods. 1: Výchova a vzdelávanie dieťaťa má smerovať k:

- a) rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho jedinečných daností a duševných a fyzických schopností v ich najvyššej možnej miere;
- b) rozvíjaniu úcty k ľudským právam a základným slobodám a k zásadám zakotveným v Charte Organizácie Spojených národov;
- c) rozvíjaniu úcty k rodičom, k vlastnej kultúrnej, jazykovej a hodnotovej identite a k hodnotám krajiny, v ktorej dieťa žije i k hodnotám krajiny svojho pôvodu a k iným kultúram;
- d) príprave dieťaťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami a osobami domorodého pôvodu;
- e) rozvíjaniu úcty k prírodnému prostrediu.”³²

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie sú rozpracovaním a realizáciou praktickej časti Metodickéj príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní³³.

Štandardy v prepojení na metodickú príručku napomáhajú naplneniu princípu „*zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie*“³⁴. Segregáciu vo výchove a vzdelávaní definuje školský zákon nasledovne: „*konanie alebo opomenutie konania, ktoré je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu^{2a)} a v dôsledku ktorého dochádza alebo by mohlo dôjsť k priestorovému, organizačnému alebo sociálnemu vylúčeniu skupiny detí a žiakov alebo účastníkov výchovy a vzdelávania alebo k ich oddelenému vzdelávaniu okrem vzdelávania poskytovaného v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná^{2b)} pri uplatňovaní práv národnostných menšín na výchovu a vzdelanie v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a pri vytváraní podmienok na vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním a žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním so zohľadnením ich vôle a záujmov a vôle a záujmov ich zákonných zástupcov, ak je účasť na takom vzdelávaní voľiteľná a zodpovedá úprave podmienok výchovy a vzdelávania podľa tohto zákona, osobitne pre výchovu a vzdelávanie na rovnakom stupni vzdelania.*“³⁵ Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa týkajú všetkých oblastí, ktoré upravuje školský poriadok podľa školského zákona (Zákon č. 245/2008 Z. z., § 153 ods. 1):

- *výkon práv a povinností žiakov a ich zákonných zástupcov v škole, pravidiel vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy,*
- *prevádzka a vnútorný režim školy,*
- *podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochrany pred sociálno patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím,*
- *podmienky nakladania s majetkom, ktorý škola alebo školské zariadenie spravuje, ak tak rozhodne zriaďovateľ.*

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní definujeme ako Štandardy postojov a hodnôt a Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní.

³² Dohovor o právach dieťaťa (OSN, 1989) In Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 104/1991 Z. z.

³³ Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní (MŠVVaŠ SR, 2023)

³⁴ § 3 písm. f) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

Článok 2

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Štandardy postojov a hodnôt

Základným predpokladom pre úspešné zavedenie štandardov, ktoré zabezpečia proces prevencie, či odstraňovania segregácie vo výchove a vzdelávaní je zásadný posun v oblasti postojového a hodnotového nastavenia, kultivácie verejného diskurzu a medziľudských vzťahov všetkých aktérov vzdelávania, ktorí prichádzajú na pôde škôl do kontaktu so žiakmi a poslucháčmi.

Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické myslenie, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania. Postojové a hodnotové štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov (deskriptorov), ktoré boli vytvorené Radou Európy v dokumente Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru³⁶.

Deskriptory sú popisy a vysvetlenia týkajúce sa konkrétneho žiaduceho správania všetkých aktérov vo vzdelávaní:

- zaobchádzať so všetkými ľuďmi bez rozdielu s rešpektom,
- vyjadrovať úctu všetkým bez rozdielu a vnímať rozmanitosť ako príležitosť a prínos pre školu pri príprave a realizovaní aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu,
- vyjadrovať druhým ľuďom uznanie ako rovnocenným ľudským bytostiam,
- rešpektovať ľudí rôzneho vierovyznania,
- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné politické názory,
- prejavovať záujem spoznať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady druhých ľudí na svet,
- dávať priestor druhým ľuďom na vyjadrenie sa,
- preukázať prebratie zodpovednosti za svoje skutky,
- ospravedlniť sa, pokiaľ niekomu ublížim,
- vyjadrovať vôľu a záujem spolupracovať a pracovať s druhými ľuďmi na presadzovaní spoločných záujmov.

Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní:

Škola a školské zariadenie pri uplatňovaní Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vypracuje Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní a využíva Metodickú príručku desegregácie vo výchove a vzdelávaní vydanú Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR³⁷.

³⁵ § 2 písm. ai) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) – účinnosť nadobúda 1. 1. 2025. Poznámky pod čiarou k odkazom 2a a 2b znejú: „2a) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov. 2b) Dohovor proti diskriminácii vo vzdelávaní (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 276/2024 Z. z.). Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z. z.).“

³⁶ Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru bol vytvorený v roku 2018 Radou Európy, ktorej členským štátom je od roku 1993 aj SR. Pre SR má status odporúčania pri vytváraní vzdelávacích stratégií a metodík na podporu demokratickej kultúry, ľudských práv a sociálnych kompetencií.

³⁷ Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní (MŠVVaŠ SR, 2023)

a) Štandardy priestorovej desegregácie:

- Do všetkých priestorov školy alebo školského zariadenia, určených pre žiakov alebo poslucháčov, je umožnený rovný (nediskriminačný) prístup všetkým žiakom a poslucháčom. Škola alebo školské zariadenie nemá priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny žiakov vytvorené za účelom ich vylučovania alebo neprípustného oddeľovania na základe ktoréhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone³⁸.
- Škola alebo školské zariadenie v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovno-vzdelávací proces žiadnej zo skupín neprebíha v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom.
- Ak má škola alebo školské zariadenie v jednotlivých vekových kohortách zastúpenie žiakov rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona, má vytvorené triedy, v ktorých je vyvážené zastúpenie žiakov alebo poslucháčov týchto skupín.

b) Štandardy organizačnej desegregácie:

- Škola alebo školské zariadenie má nastavenú organizáciu školského vyučovania a denný program tak, aby nedochádzalo k vylučovaniu a neprípustnému oddeľovaniu niektorej skupiny žiakov a poslucháčov³⁹.
- Všetky skupiny žiakov školy a školského zariadenia majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci a ďalší zamestnanci vytvárajú učebné osnovy školského vzdelávacieho programu. Úpravy je možné realizovať len u žiakov, ktorým to určuje individuálny vzdelávací program⁴⁰, individuálny učebný plán⁴¹ alebo poskytnuté podporné opatrenia⁴².
- Všetky skupiny žiakov a poslucháčov majú umožnený rovný prístup k materiálo-technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno-vzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému ročníku alebo stupňu vzdelávania.

Škola alebo školské zariadenie je povinné využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám žiakov aj v prípade krízových udalostí v škole⁴³. Po ukončení krízovej udalosti je škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

³⁸ Chránené dôvody podľa antidiskriminačného zákona sú charakteristiky ľudí, úzko spojené s ich dôstojnosťou a identitou, ktoré nesmú byť zneužitú pre neprípustné rozdielne zaobchádzanie s nimi. Sú to: „pohlavie, náboženské vyznanie alebo viera, rasa, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotné postihnutie, vek, sexuálna orientácia, manželský stav a rodinný stav, farba pleti, jazyk, politické alebo iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie alebo dôvod oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti“ § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z.

³⁹ § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. (antidiskriminačný zákon)

⁴⁰ § 7a zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

⁴¹ § 26 zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

⁴² § 145a zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

c) Štandardy sociálnej desegregácie

- Škola alebo školské zariadenie využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia žiakov a poslucháčov a vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v škole a školskom zariadení, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.
- Škola alebo školské zariadenie organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci školy alebo školského zariadenia, medzi žiakmi ako aj rodičmi.
- Škola alebo školské zariadenie prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny žiakov a poslucháčov podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddeľovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- V škole alebo školskom zariadení neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddeľujú skupiny žiakov alebo poslucháčov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- Škola alebo školské zariadenie umožňuje všetkým skupinám žiakov a poslucháčov, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama organizuje, alebo sú škole a školskému zariadeniu sprostredkované, a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje.
- Škola alebo školské zariadenie pri hodnotení žiakov alebo poslucháčov nekoná diskriminačne len na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.

Článok 13

Záverečné ustanovenie

Tento dodatok je platný v plnom rozsahu od 1.februára 2025.

V Púchove dňa 28.1.2025

Ing. Lenka Jancíková
riaditeľka školy

Prerokované na pedagogickej rade dňa: 28.1.2025

⁴³ Podrobné informácie ku krízovým udalostiam na školách sú dostupné na webovom sídle ministerstva

SMERNICA K PREVENCII A RIEŠENIU ŠIKANOVANIA ŽIAKOV

Dodatok č. 3

k dokumentu

**Školský poriadok Strednej odbornej školy priemyselných technológií
Púchov**

pre žiakov školy a ich rodičov

a zákonných zástupcov

**(skrátенý názov Školský poriadok Strednej odbornej školy priemyselných
technológií Púchov)**

ČLÁNOK I. VŠEOBECNÁ ČASŤ, AUTORSTVO SMERNICE

Gestorský útvar: Útvar duševného zdravia tel.: 02 59374 875 ev. č.: 2025/1504:1-A3320

Minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže podľa čl. 12 ods. 2 písm. f) druhého bodu Organizačného poriadku Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 2 a 2a zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov a čl. 28 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa vydáva túto smernicu:

ČLÁNOK II. ÚVODNÉ USTANOVENIE

Táto smernica upravuje základné znaky, formy a prejavy šikanovania detí a žiakov (ďalej len „žiak“) v školách a školských zariadeniach (ďalej len „škola“), postupy prevencie a metódy riešenia šikanovania.

ČLÁNOK III. ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

(1) Na účel tejto smernice sa rozumie:

a) šikanovaním v škole obťažovanie (§ 2a ods. 4 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon)) formou spravidla opakujúceho sa nežiaduceho správania šikanujúceho voči šikanovanému, ktoré je motivované úmyslom získať nad šikanovaným prevahu, šikanovaného ponížiť alebo získať vynútené mocenské postavenie, v dôsledku ktorého dochádza alebo môže dôjsť k vytváraniu zstrašujúceho, nepriateľského, zahanbujúceho, ponížujúceho, potupujúceho, zneucťujúceho, zámerne zraňujúceho alebo urážajúceho prostredia vo forme verbálneho šikanovania, fyzického šikanovania, psychického šikanovania, emocionálneho šikanovania, nebezpečného elektronického obťažovania alebo nebezpečného prenasledovania,

b) priamym šikanovaním šikanovanie, pri ktorom šikanujúci zameriava svoje konanie priamo na šikanovaného opakujúcim sa úmyselným verbálnym, psychickým, emocionálnym alebo fyzickým násilím, pri ktorom sú spravidla prítomní aj účastníci šikanovania; je spojené s cieľom získať prevahu v kolektíve,

c) nepriamym šikanovaním šikanovanie, pri ktorom šikanujúci používa metódy a nástroje vzťahového násillia a emocionálneho vydierania, najmä v podobe prehliadania, ignorovania, zámerného vyčleňovania šikanovaného z kolektívu, šírenia nepravdivých alebo znevažujúcich informácií, citlivých zvukových záznamov (audiozáznamov), obrazových záznamov (videozáznamov) alebo zvukovo-obrazových (audiovizuálnych) záznamov o šikanovanom alebo manipulovaním názorov a postojov ostatných členov sociálnej skupiny k šikanovanému,

d) šikanujúcim žiak alebo skupina žiakov, ktorí opakovane psychicky alebo fyzicky ubližujú šikanovanému,

e) šikanovaným žiak alebo skupina žiakov, ktorí sú vystavení šikanovaniu,

f) účastníkom šikanovania žiak alebo skupina žiakov, ktorí sú prítomní pri šikanovaní, alebo ktorí majú o šikanovaní vedomosť a nie sú šikanujúcimi ani šikanovanými,

g) dôvodom šikanovania najmä osobitná charakteristika šikanovaného spočívajúca spravidla v jeho zdravotnom znevýhodnení, pohlaví, náboženskom vyznaní alebo viere, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine, sexuálnej orientácii alebo rodovej identite, jazyku, sociálnom, spoločenskom alebo majetkovom postavení jeho rodiny, alebo iná osobná charakteristika spojená spravidla s nosením okuliarov, nadváhou alebo nízkou pohybovou gramotnosťou,

h) verbálnym šikanovaním opakované nadávanie, urážanie, posmievanie sa, dobiedzanie, vyhrážanie sa fyzickým útokom, navádzanie na fyzický útok, prikazovanie šikanovanému vykonať určitý úkon proti jeho vôli, zastrasovanie, vydieranie alebo vylúčenie šikanovaného z kolektívu,

i) fyzickým šikanovaním nežiaduci a nechcený fyzický kontakt pre šikanovaného, pri ktorom šikanujúci šikanovaného opakovane bije, udiera, sáče alebo kope do neho, podráža ho alebo hádže do neho rôzne predmety, skrýva, poškodzuje, privlastňuje si alebo ničí veci šikanovaného,

j) psychickým šikanovaním a emocionálnym šikanovaním ubližovanie negatívnym ovplyvňovaním psychiky, emócií, nálady a duševného rozpoloženia šikanovaného, najmä opakovaným ponižovaním, zosmiešňovaním, zahanbovaním, opovrhovaním, ohováraním v jeho neprítomnosti, rozširovaním nepravdivých informácií alebo urážaním rodinných príslušníkov alebo blízkych osôb,

k) elektronickým šikanovaním (ďalej len „kyberšikanovanie“) verbálne, psychické šikanovanie a emocionálne šikanovanie uskutočňované v kybernetickom priestore bez fyzického kontaktu šikanujúceho a šikanovaného prostriedkami informačnej a komunikačnej technológie, ktoré môže mať aj anonymnú povahu, a pri ktorom šikanujúci dokáže uskutočniť útoky z rôznych miest, pričom šikanovaný sa o napadnutí nemusí okamžite dozvedieť a nemusí byť schopný identifikovať šikanujúceho; zverejnené informácie, fotografie, audiozáznamy a videozáznamy môžu byť prístupné veľkému počtu osôb a môže byť náročné ich odstrániť z kybernetického priestoru.

(2) Na účel tejto smernice sa za šikanovanie nepovažuje

a) jednorazový alebo impulzívny prejav násilia alebo agresie medzi žiakmi akútnym neovládnutím emócií, ktoré bezprostredne odznievajú,

b) prejav násilia alebo agresie medzi žiakmi mimo školy, ktorý nevyplyva zo vzťahov medzi žiakmi v škole, okrem kyberšikanovania,

c) nezhoda medzi zamestnancom školy a žiakom súvisiaca s výchovno-vzdelávacím procesom.

(3) Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu (§ 8 Trestného zákona), kedy môže byť šikanujúci od veku 14 rokov trestne stíhaný najmä za trestný čin:

- a) ublíženia na zdraví(§ 155 Trestného zákona.)
- b) obmedzovania osobnej slobody(§ 183 Trestného zákona.)
- c) lúpeže (§ 188 Trestného zákona.)
- d) vydierania (§ 189 Trestného zákona.)
- e) hrubého nátlaku (§ 190 a 191 Trestného zákona.)
- f) nátlaku (§ 192 Trestného zákona.)
- g) porušovania domovej slobody (§ 194 Trestného zákona.)
- h) sexuálneho násilia (§ 200 Trestného zákona.)
- i) sexuálneho zneužívania (§ 201 až 203 Trestného zákona.)
- j) krádeže (§ 212 Trestného zákona.)
- k) neoprávneného užívania cudzej veci (§ 215 Trestného zákona.)

l) poškodzovania cudzej veci (§ 245 a 246 Trestného zákona.)

m) nebezpečného vyhrážania sa (§ 360 Trestného zákona.)

n) nebezpečného prenasledovania (§ 360a Trestného zákona.)

o) výroby detskej pornografie (§ 368 Trestného zákona.)

p) rozširovania detskej pornografie (§ 369 Trestného zákona.)

q) prechovávaní detskej pornografie a účasti na detskom pornografickom predstavení
(§ 370 Trestného zákona.)

r) ohovárania (§ 373 Trestného zákona.)

(4) Šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu priestupku proti

a) občianskemu spolunažívaniu (§ 49 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení
neskorších predpisov.)

b) majetku (§ 50 zákona č. 372/1990 Zb.)

(5) Skutočnosť, že šikanujúci nie je trestne zodpovedný z dôvodu nízkeho veku (§ 22 Trestného zákona) nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody.

(6) Zamestnanec školy, ktorému je známy prípad šikanovania a neprijme žiadne opatrenie k prevencii a riešeniu šikanovania, môže byť trestne stíhaný najmä za trestný čin

a) neprekazenia trestného činu (§ 341 Trestného zákona)

b) neoznámenia trestného činu (§ 340 Trestného zákona)

c) ublíženia na zdraví (§ 155 až 158 Trestného zákona).

ČLÁNOK IV. PREVENCIA ŠIKANOVANIA

(1) Pri prevencii šikanovania škola dbá na vytváranie bezpečného prostredia, v ktorom sa vznik šikanovania aktívne obmedzuje.

(2) Pri prevencii šikanovania škola primerane pôsobí na žiakov podľa ich veku a psychickej úrovne a intelektuálnej úrovne s dôrazom na hodnotovú výchovu (Hodnotová výchova v školách, Štátny pedagogický ústav, 2022.)

(3) Za prevenciu šikanovania v škole zodpovedá riaditeľ školy. Riaditeľ školy zabezpečuje činnosti súvisiace s prevenciou šikanovania prostredníctvom činnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

(4) Prevencia šikanovania sa zabezpečuje najmä:

- a) využívaním takého obsahu výchovy a vzdelávania a takých metód a foriem výchovy a vzdelávania, ktoré posilňujú úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu žiakov najmä voči sebe navzájom,
- b) aktívnym sústavným výchovným pôsobením pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca vrátane prejavu záujmu o problémy žiaka v škole a mimo nej,
- c) dlhodobou strategickou činnosťou, realizáciou overených preventívnych programov s doplnením o činnosti neformálneho vzdelávania najmä prednášky, diskusie, organizovaných škôl alebo inými subjektmi a mimoškolskými činnosťami, ktoré posilňujú v žiakoch úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu najmä voči sebe navzájom,
- d) spoluprácou s rodičmi alebo inou fyzickou osobou, ktorá má žiaka zvereného do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, poručníkom alebo opatrovníkom (ďalej len „zákonný zástupca“), alebo so zástupcom zariadenia, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, výchovné opatrenie, neodkladné opatrenie alebo ochranná výchova, výkon väzby alebo výkon trestu odňatia slobody (ďalej len „zástupca zariadenia“),
- e) aktívnym prístupom orgánov školskej samosprávy pri navrhovaní a prerokovaní školského poriadku, školského vzdelávacieho programu a opatrení školy k prevencii šikanovania, f) spoluprácou školy so zariadeniami poradenstva a prevencie, pričom pri prevencii šikanovania zariadeniami poradenstva a prevencie sa informovaný súhlas zákonného zástupcu nevyžaduje.

(5) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec posudzujú navrhované činnosti podľa odseku 4 písm. a) až e) z hľadiska predchádzania nežiaduceho vplyvu na žiakov v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie.

(6) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec priebežne informuje zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia o opatreniach školy pri prevencii šikanovania najmä na webovom sídle školy, ak ho má zriadené, alebo na triednej schôdzi zákonných zástupcov v škole.

(7) Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy pri prevencii šikanovania. Riaditeľ školy v spolupráci s pedagogickou radou a orgánmi školskej samosprávy

- a) rozpracúva opatrenia školy pri prevencii šikanovania v školskom poriadku,
- b) zabezpečuje dôkladný výkon dozoru v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať.

(8) Riaditeľ školy

- a) zabezpečuje vzdelávanie zamestnancov školy v oblasti prevencie a riešenia šikanovania,
- b) zapája do prevencie šikanovania orgány školskej samosprávy a zriaďovateľa,

- c) zverejňuje kontaktné údaje právnických osôb, ktoré sa zaoberajú prevenciou a riešením šikanovania,
- d) zabezpečuje, aby v pracovnom poriadku školy bola upravená povinnosť zamestnanca školy bez zbytočného odkladu oznamovať podozrenie zo šikanovania, a prijať zodpovedajúce opatrenia,
- e) oboznamuje zamestnancov školy so spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,
- f) zabezpečuje poučenie zamestnancov školy o skutočnosti, že šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu priestupku alebo skutkovú podstatu trestného činu,
- g) zabezpečuje poučenie zamestnancov školy o skutočnosti, že šikanujúcemu môže byť uložené opatrenie vo výchove (§ 58 ods. 2 a 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) okrem šikanujúceho, ktorým je dieťa materskej školy, a o skutočnosti, že ak šikanujúci nie je trestne zodpovedný z dôvodu nízkeho veku, nie je to prekážkou na podanie trestného oznámenia a na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú šikanujúci spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú spôsobil na zdraví,
- h) informuje zamestnancov, žiakov a zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia o postupe pri zistení šikanovania.

ČLÁNOK V. PREVEROVANIE PODOZRENIA ZO ŠIKANOVANIA

(1) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zostavuje skupinu zamestnancov školy, ktorá navrhuje a zabezpečuje postup pri riešení šikanovania; jej členmi sú najmä triedny učiteľ, školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca.

(2) Opatrenia, metódy a postupy pri obmedzovaní šikanovania a nápravy jej dôsledkov sa navrhujú tak, aby zodpovedali vývinovej zrelosti, emocionálnej zrelosti a veku šikanujúceho, šikanovaného a účastníkov šikanovania, vrátane detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

(3) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri preverovaní incidentu, ktorý zahŕňa podozrenie zo šikanovania bez zbytočného odkladu najmä

- a) zabezpečí pomoc a ochranu potencionálnemu šikanovanému,
- b) zabezpečí, aby v priebehu preverovania nedošlo k ďalšej konfrontácii medzi potencionálnym šikanujúcim a potencionálnym šikanovaným,
- c) informuje zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia potencionálneho šikanujúceho, potencionálneho šikanovaného a potenciálnych účastníkov šikanovania,
- d) spíše a zaeviduje záznam o incidente.

(4) Riaditeľ pri incidente podľa odseku 3 podľa potreby kontaktuje

- a) zariadenie poradenstva a prevencie,
- b) orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- c) okresný úrad, ak ide o podozrenie zo spáchania priestupku, alebo políciu, ak ide o podozrenie zo spáchania trestného činu,
- d) poskytovateľ a záchrannej zdravotnej služby.

(5) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri preverovaní podozrenia zo šikanovania

- a) zabezpečí zistenie účastníkov šikanovania a ďalších svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov medzi účastníkmi šikanovania alebo medzi svedkami,
- b) uchováva dôkazy o podozrení zo šikanovania v nevyhnutnom rozsahu a počas nevyhnutného času,
- c) zabezpečí pri rozhovoroch podľa písmena a) prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov,
- d) zabráňuje zľahčovaniu šikanovania a takému konaniu, ktoré môže viesť k neriešeniu šikanovania, preverovaniu šikanovania pod emocionálnym nátlakom alebo v prítomnosti iných žiakov alebo k zverejňovaniu informácií z preverovania šikanovania.

ČLÁNOK VI. OPATRENIA NA RIEŠENIE ŠIKANOVANIA A NÁPRAVU JEHO DÔSLEDKOV

(1) Škola dbá na bezodkladné riešenie šikanovania podľa tejto smernice.

(2) Vo vzťahu k šikanujúcemu riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec

- a) zabezpečí individuálny rozhovor odborného zamestnanca školského podporného tímu alebo odborného zamestnanca zariadenia poradenstva a prevencie so šikanujúcim za prítomnosti jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia s cieľom objasnenia motivácie, sociálneho a rodinného pozadia správania šikanujúceho a určenia ďalšieho postupu; časti rozhovoru sa môžu konať aj bez prítomnosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia, ak na to dá zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia preukázateľný súhlas,
- b) navrhne podľa potreby intervenciu v zariadení poradenstva a prevencie alebo zabezpečí intervenciu prostredníctvom odborného zamestnanca školy, vrátane podporných činností v príslušnej triede a zabezpečí podmienky pre fyzickú a psychickú bezpečnosť žiakov príslušnej triedy,
- c) môže podľa potreby uložiť opatrenie vo výchove alebo znížiť stupeň klasifikácie správania žiaka (§ 55 ods. 15 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov).

(3) Vo vzťahu k šikanovanému riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec

- a) zabezpečí podmienky na fyzickú a psychickú bezpečnosť šikanovaného a podľa potreby zabezpečí zdravotné ošetrovanie,
- b) zabezpečí šikanovanému bezodkladnú psychologickú pomoc a podporu,
- c) zabezpečí šikanovanému podľa potreby, po porade s príslušným odborným zamestnancom, cielenú a systematickú podporu najmä prostredníctvom zariadenia poradenstva a prevencie,
- d) spolupracuje podľa potreby so Štátnou školskou inšpekciou, regionálnym úradom školskej správy alebo s Úradom komisára pre deti.

(4) Vo vzťahu k účastníkom šikanovania riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec

- a) zabezpečí účastníkom šikanovania podľa potreby individuálnu podporu a poradenstvo na základe posúdenia školského podporného tímu, školského psychológa alebo psychológa zariadenia poradenstva a prevencie,
- b) zabezpečí skupinovú intervenciu v spolupráci so školským podporným tímom alebo so zariadením poradenstva a prevencie,
- c) zabezpečí skupinové činnosti s cieľom smerovania žiakov k pozitívnym postojom a hodnotám a k rozvíjaniu schopnosti identifikovať sociálno-patologické javy primerane ich veku, najmä v rámci realizácie preventívnych programov, triednických hodín, vyučovania prierezových tém, činností neformálneho vzdelávania.

ČLÁNOK VII. SPOLUPRÁCA SO ZÁKONNÝM ZÁSTUPCOM A ŠKOLOU

- (1) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri rozhovore so zákonným zástupcom alebo so zástupcom zariadenia šikanovaného, šikanujúceho alebo účastníkov šikanovania vo veci šikanovania dbá na zachovanie dôvernosti informácií.
- (2) O rozhovore podľa odseku 1 vrátane informovania zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia podľa čl. 4 ods. 3 písm. c), vyhotoví riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zápis, z ktorého jedno vyhotovenie poskytne riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zákonnému zástupcovi alebo zástupcovi zariadenia.

ČLÁNOK VIII. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE

Postupy a dokumenty školy v oblasti prevencie šikanovania, preverovania šikanovania a riešenia šikanovania sa zverejňujú aj vo forme prístupnej pre žiakov so zdravotným postihnutím a v jazykoch národnostných menšín národnostných škôl zaradených do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky.

ČLÁNOK IX. ÚČINNOSŤ

Tento dodatok je platný v plnom rozsahu od 10. februára 2025.

V Púchove dňa 6.2.2025

Ing. Lenka Jancíková

poverená vedením školy